

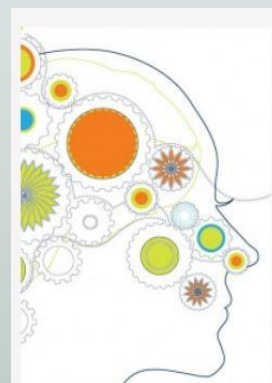

Εξαμηνιαία έκδοση της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, τεύχος 3, Μάιος 2019

✓ *Εγκαίνια- Θεμελίωση Ανατομείου*

✓ *Αναζητώντας τα μυστικά του εγκεφάλου*

1-5 October, 2019
University of Crete, Greece

✓ *Μαρία Μανασσάκη: Η ευεργέτης που στήριξε την Αριστεία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης*

Διορισμοί Δ.Ε.Π

Σελ. 8-9

Τα νέα μας- ΠΑΓΝΗ

Σελ. 14-15

Εθισμός στο διαδίκτυο

Σελ. 34-37

Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

Σελ. 26-27

Κοσμήτορας Ιατρικής Σχολής:

Γεώργιος Μ. Κοντάκης

Επανεκλεγείς με θητεία:

1 Σεπτεμβρίου 2018 έως

31 Αυγούστου 2021

Συντακτική Επιτροπή

Γιώργος Νότας

Μαρία Βενυχάκη

Μαρία Τσαγκαράκη
(γραφιστική επιμέλεια)

Χρήστος Τσαγκάρης

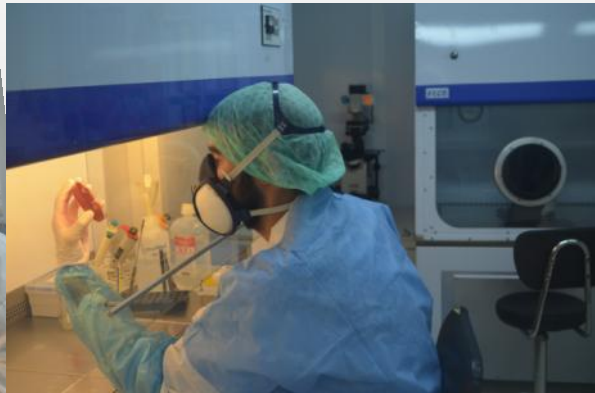
Μήνυμα Κοσμήτορα Ιατρικής Σχολής

Έχουμε διανύσει μεγάλο μέρος του ακαδημαϊκού έτους 2018-19 και η Σχολή μας βρίσκεται ενισχυμένη με νέα μέλη ΔΕΠ μέσα από ανοικτές διαδικασίες προκηρύξεων. Δημιουργείται μια νέα δυναμική και υποσχόμενη κρίσιμη μάζα που θα βοηθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη της την επόμενη πενταετία. Μέχρι τέλους του 2019 θα εκλεγούν πέντε νέα μέλη ΔΕΠ από προκηρύξεις που ήδη τρέχουν ή πρόκειται να τρέξουν το επόμενο διάστημα.

Μέσα στην τρέχουσα συγκορία αυτό είναι πραγματικό επίτευγμα, στο οποίο έχουν συμβάλει με τον ρόλο τους όλοι, θεσμικά όργανα και το σύνολο των μελών της Σχολής. Συνεχίζουμε την κοινή πορεία μέσα σε ένα κλίμα συναίνεσης και δημιουργικής σύνθεσης. Απομένει η ολοκλήρωση της προσπάθειας για το νέο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής.

Ο Κοσμήτορας της Ιατρικής Σχολής

Καθ. Γιώργος Κοντάκης

Ορκομωσία Ιατρικής Σχολής

Μάρτιος 2019

Την **Τετάρτη 27 Μαρτίου 2019** στο Αμφιθέατρο «Δημήτρης Εμμανουήλ» της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης έγινε η απονομή των πτυχίων στους απόφοιτους της Ιατρικής Σχολής του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 καθώς και η απονομή των τίτλων σπουδών στους νέους διδάκτορες και αποφοίτους Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών από τον Κοσμήτορα της Σχολής, Καθηγητή Γ. Μ. Κοντάκη.

Ορκίστηκαν 7 προπτυχιακοί φοιτητές, 27 μεταπτυχιακοί φοιτητές και 15 διδάκτορες.

Στην τελετή παρευρέθησαν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης, Καθηγητής Οδυσσέας- Ιωάννης Λ. Ζώρας, ο Κοσμήτορας της Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Καθηγητής Νικόλαος Χανιωτάκης, μέλη της Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης, μέλη της Κοσμητείας και Καθηγητές της Σχολής, γονείς και φοιτητές.

Επίσης, έγινε η απονομή του «Βραβείου Αριστείας» από τον κ. Γεώργιο Πρινιανάκη, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Ηρακλείου, στην πρώτη απόφοιτο της Ιατρικής Σχολής και η απονομή οκτώ υποτροφιών από το κληροδότημα «Μαρίας Μιχαήλ Μανασσάκη» ακαδημαϊκού έτους 2016-2017.

Υποτροφίες Μαρίας Μανασσάκη

Στην Ιατρική Σχολή έχουν διατεθεί από την ίδρυσή της και μέχρι σήμερα δωρεές, χορηγίες και κληροδοτήματα με αποτέλεσμα να περιέρχονται οφέλη, κυρίως μέσω υποτροφιών, στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές της Σχολής μας.

Με αυτό τον τρόπο ενισχύονται οι επιστημονικές μελέτες και η έρευνα, με αποτέλεσμα την περαιτέρω ανάπτυξη της Ιατρικής Σχολής και του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η Μαρία Μανασσάκη, ξεναγός στο επάγγελμα, ήταν κόρη του αείμνηστου Μιχαήλ Μανασσάκη, παλαιού πολιτικού επί Κρητικής Πολιτείας. Απεβίωσε το 2000. Σύμφωνα με τη βούληση της, ένα μέρος των εσόδων από την κινητή και από την ακίνητη περιουσία της διατίθενται για την οικονομική ενίσχυση των μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών της Ιατρικής Σχολής, αλλά και άλλων σχολών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πρόκειται για μια υποτροφία που επιβραβεύει την αριστεία και έχει βοηθήσει νέους ερευνητές να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για εκτέλεση ερευνητικού έργου υψηλού επιπέδου.

Κατά το επιστημονικό έργο τους το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 απονεμήθηκαν υποτροφίες στους οκτώ (8) παρακάτω αριστούχους μεταπτυχιακούς φοιτητές της Σχολής μας, ύψους 5000€ στον καθένα.

Φωτογραφικό υλικό: αρχείο Γιάννη και Ελένης Μανασσάκη

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ Μ. ΜΑΝΑΣΣΑΚΗ

Η Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής στη 11/07/2018 αποφάσισε να δοθούν οι υποτροφίες ακαδ. έτος 2016-2017 στους:

	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ
1	ΚΑΛΕΜΑΚΗ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
2	ΠΑΛΑΚΑ-ΚΟΥΜΑΔΡΑΚΗ	ΑΡΓΥΡΑ
3	ΤΖΕΝΑΚΗ	ΝΙΚΗ
4	ΑΝΔΡΙΑΝΑΚΗ	ΑΙΓΕΛΙΚΗ
5	ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ	ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
6	ΜΠΑΛΑΖΑΚΗ	ΣΤΥΛΙΑΝΗ
7	ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΠΑΝΤΕΛΕΙΜΩΝ
8	ΒΥΖΟΥΚΑΚΗ	ΡΟΔΑΝΘΗ

Τελετή θεμελίωσης Νέου Ανατομείου

Η Πέμπτη 4 Απριλίου 2019 θα καταγραφεί ως μια σημαντική μέρα για την ιστορία της Ιατρικής Σχολής και του Πανεπιστημίου Κρήτης, αφού πραγματοποιήθηκε η τελετή θεμελίωσης του Ανατομείου στα νέα κτίρια της Ιατρικής Σχολής. Ύστερα από συστηματική και πολύχρονη προσπάθεια των Διοικήσεων του Πανεπιστημίου και της Σχολής, το όνειρο αρκετών γενιών Καθηγητών και φοιτητών αρχίζει να παίρνει σάρκα και οστά και στο ορατό χρονοδιάγραμμα των επόμενων δύο ετών προβλέπεται η έναρξη της λειτουργίας του.

Η τελετή έγινε στο χώρο ανέγερσης του Ανατομείου που βρίσκεται ανατολικά του γηπέδου μπάσκετ της Ιατρικής, χοροστατώντος του Σεβασμιότατου Αρχιεπισκόπου Κρήτης κκ Ειρηναίου με την παρουσία του πρύτανη του Ιδρύματος Καθηγητή κ. Οδυσσεά-Ιωάννη Ζώρα, των Αντιπρυτάνεων Καθηγητών κκ Π. Τσακαλίδη και Ι. Σπανουδάκη, του Κοσμήτορα της Ιατρικής Σχολής Καθηγητή κ. Γιώργου Κοντάκη, του πρώην πρύτανη και Ομότιμου Καθηγητή κ. Ι. Παλλήκαρη, πολλών Καθηγητών της Ιατρικής Σχολής, του Προϊστάμενου και άλλων στελεχών της Τεχνικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου η οποία πραγματοποίησε το σύνολο των απαραίτητων μελετών για το νέο Ανατομείο καθώς και πολλών υπαλλήλων του Πανεπιστημίου.

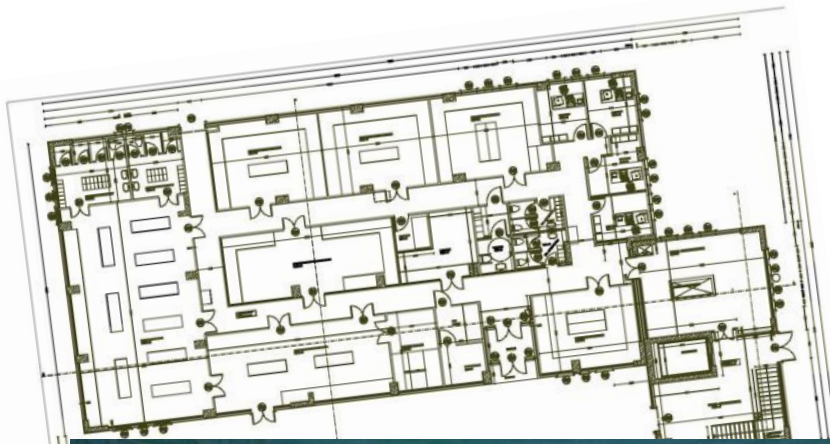
Η τελετή ξεκίνησε με τον αγιασμό και τις ευχές του κ. Ειρηναίου και ακολούθησε σύντομη ομιλία του πρύτανη κ. Ζώρα ο οποίος αναφέρθηκε στο ιστορικό της μέχρι τώρα πορείας του έργου, τις εντατικές και πολύπλευρες προσπάθειες που καταβλήθηκαν, ευχαριστώντας «...όλους όσους συνέβαλαν, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να θεμελιώνουμε το Ανατομείο...». Τόνισε δε τη σημασία που έχει το έργο για όλο το Πανεπιστήμιο, κάνοντας παράλληλα αναφορά στο πρόγραμμα μιας σειράς σημαντικών τεχνικών έργων που υλοποιούνται ή βρίσκονται σε φάση σχεδιασμού όπως η φοιτητική εστία, η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, αρχόμενης από εκείνα της Ιατρικής Σχολής, ο ηλεκτροφωτισμός κτλ.

Τελετή Θεμελίωσης Νέου Ανατομείου

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο Κοσμήτορας της Ιατρικής Σχολής Καθηγητής κ. Γιώργος Κοντάκης, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία που αποδίδει η Σχολή στην ολοκλήρωση και λειτουργία του Ανατομείου για την εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής και μάλιστα σε συνδυασμό με το τραπέζι εικονικής ανατομής (Virtual Dissection Table) που θα αποτελέσει το νέο απόκτημα της Σχολής αφού ο σχετικός διαγωνισμός βαίνει προς ολοκλήρωση. Επιπροσθέτως, ο κ. Κοντάκης τόνισε ότι το νέο Ανατομείο μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό πόλο μεταπτυχιακής εκπαίδευσης των χειρουργικών ειδικοτήτων, εφαρμογής νέων χειρουργικών τεχνικών και υλικών, με στόχο να καταστεί η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης ένα διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο.

Η τελετή ολοκληρώθηκε με μια μικρή δεξίωση, προσφορά της τεχνικής εταιρείας που έχει αναλάβει την κατασκευή του έργου, όπου η χαρά και η αισιοδοξία κυριαρχούσε μεταξύ των παρευρισκόμενων οι οποίοι αντάλλασσαν ευχές για τη γρήγορη αποπεράτωση του έργου.

Διορισμοί Δ.Ε.Π

Επτά είναι τα νέα μέλη ΔΕΠ που ορκίσθηκαν και ανέλαβαν καθήκοντα στη Σχολή μας το τελευταίο εξάμηνο (από τον Οκτώβριο του 2018 έως και τον Απρίλιο του 2019). Ας ξεκινήσουμε λοιπόν να τους γνωρίσουμε:

Η κα **Ευγενία Σουμάκη**, πλέον Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδοψυχιατρικής, μετά την αποφοίτησή της από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ,

έλαβε τον τίτλο της Ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής το 1991 από την Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Παιδών Αθηνών «η Αγία Σοφία». Το 2000 απέκτησε τον τίτλο Ψυχαναλύτρια-Ψυχοθεραπεύτρια της Ελληνικής

Εταιρείας Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας (ΕΕΨΨ), το 2006 το Διδακτορικό Δίπλωμα της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το 2015 ολοκλήρωσε στο Πανεπιστήμιο MilanoBicocca (Monza), Master στη Θεραπεία ζεύγους και γονεϊκού ζεύγους. Το Διδακτικό της έργο περιλαμβάνει Προπτυχιακά μαθήματα και Εκπαίδευση Ειδικευομένων Παιδοψυχιατρικής στην Παιδοψυχιατρική Κλινική της Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ. Συμμετείχε και συμμετέχει επίσης στη διδασκαλία σε Πρόγραμμα ERASMUS στην Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική του Βουκουρεστίου, στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής Πειραιά (ΕΚΕΨΥΕ), σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα ΕΚΠΑ - Ιατρικής Σχολής και σε Μετεκπαιδευτικά Προγράμματα άλλων Επιστημονικών Φορέων και Επιμόρφωσης Διαφόρων Επαγγελματιών. Από το 2011 είναι Επιστημονικά Υπεύθυνη Επόπτρια στις Παιδοψυχιατρικές Υπηρεσίες Κινητών Μονάδων Κυκλάδων ΕΠΑΨΥ και από το 2012 υπήρξε Επιστημονική Υπεύθυνη στην Ειδική Διαγνωστική & Θεραπευτική Μονάδα για το παιδί «Σπύρος Δοξιάδης». Είναι επίσης υπεύθυνη του Παιδοψυχιατρικού Τμήματος και Επόπτρια στο Κέντρο Νευροεξελικτικής Ανάπτυξης Παιδιού (ΚΝΑΠ). Διετέλεσε Αντιπρόεδρος της European Child and Adolescent Psychiatry (ESCAP) και υπεύθυνη του τμήματος Εφήβων ηλικίας 14-18 ετών του Νοσο-

κομείου Παιδών «Αγία Σοφία» (2003-06). Είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.ΚΕ.ΨΥ.Ε. Από το 2014 είναι Υπεύθυνη Επόπτρια «στο σπίτι του παιδιού» με φορέα το χαμόγελο του παιδιού και Εκπαιδύτρια στη σχολή Δραματοθεραπείας ΑΙ-ΩΝ. Από το 2015 είναι Καθηγήτρια & Επόπτρια περιστατικών στο Πειραϊκό Ινστιτούτο Συνθετικής Συμβουλευτικής και Ψυχοθεραπείας/Εταιρεία Ψυχολογικής Υποστήριξης Θεραπείας και Εκπαίδευσης (Ε.Ψ.Υ.Θ.Ε.) και από το 2016 Εκπαιδύτρια Πρωτοποριακής Βιωματικής Εκπαίδευσης της «Πανελληνίας Σχολής Εκπαίδευσης Συνοδών Παράλληλης Στήριξης». Από το 2018 Επιστημονικά Υπεύθυνη/Καθηγήτρια του Μητροπολιτικού ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ-ΑΜC. στο Επαγγελματικό Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης στην παιδοψυχολογία. Συμμετείχε σε Ερευνητικά Προγράμματα του ΕΚΠΑ και σε Διακρατικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα και έχει πλούσια κοινωνική δράση. Τέλος το συγγραφικό/ερευνητικό της έργο περιλαμβάνει Βιβλία, Μονογραφίες, Ελληνικές και Διεθνείς Δημοσιεύσεις και Ανακοινώσεις κατ'επιλογήν κατόπιν πρόσκλησης στον Ελληνικό και Διεθνή χώρο.

Η κ. **Έλενα Κρανιώτη**, η οποία ορκίσθηκε πρόσφατα στη βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας Ιατροδικαστικής, είναι απόφοιτος του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης

(2003), απέκτησε την ειδικότητα Ιατροδικαστικής το 2007 και εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (2009), με θέμα την εκτίμηση φύλου με βάση ψηφιακές ακτινογραφίες του σκελετού και επιβλέποντα τον αείμνηστο Καθηγητή Ιατροδικαστικής Μανώλη Μιχαλοδημητράκη. Στη συνέχεια, η κα Κρανιώτη μετεκπαιδεύτηκε στο Τμήμα Ιατροδικαστικής του Πανεπιστημίου Haines Hann στο Dusseldorf και πραγματοποίησε μεταδιδακτορική έρευνα με υποτροφία Marie Curie στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Μαδρίτης στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος EVAN (European Virtual Anthropology Network).

Διορισμοί Δ.Ε.Π

Το 2010 κατέκτησε τη θέση Λέκτορα Ιατροδικαστικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου όπου και εργάστηκε για 9 χρόνια μέχρι και την ορκομοσία της στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρίας Ιατροδικαστικής Ανθρωπολογίας στην Ευρώπη (FASE), ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Ιατροδικαστικής και Ιατροδικαστικών Επιστημών και μέλος της βρετανικής εταιρίας British Academy of Forensic Medicine. Η κα Κρανιώτη είναι η πρώτη Ελληνίδα Ιατροδικαστής που απέκτησε το Ανώτατο Δίπλωμα Ιατροδικαστικής Ακτινολογίας και Εικονικής Αυτοψίας (Certificate of Advanced studies in Forensic Radiology and Virtopsy) από το Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης (2017) και εφάρμοσε για πρώτη φορά στην Ελλάδα τη μέθοδο της μεταθανάτιας αξονικής τομογραφίας στην Εργαστήριο Ιατρικής Απεικόνισης του ΠΑΓΝΗ σε συνεργασία με τον καθηγητή Ακτινολογίας κο Απόστολο Καραντάνα. Η κα Κρανιώτη έχει επιβλέψει επιτυχώς πάνω από 120 μεταπτυχιακές εργασίες και 10 διδακτορικές διατριβές και έχει μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Η κα **Παρασκευή Ξεκούκη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας στη σχολή μας, είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (1996) όπου απέκτησε και το Διδακτορικό της δίπλωμα (2005). Μετά την απόκτηση του τίτλου ειδικότητας Ενδοκρινολογίας-Διαβητολογίας και Μεταβολισμού (2008), έλαβε υποτροφία από την Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία «εις μνήμην Νικολάου Θαλασσινού» (2009) και μετέβη στο εργαστήριο του Δρ Κωνσταντίνου Στρατάκη στο National Institutes of Health (NIH) των ΗΠΑ όπου και εργάστηκε ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια μέχρι το 2015 στη γενετική των αδενωμάτων υπόφυσης και επινεφριδίων. Τα αποτελέσματα της ερευνάς της οδή-

γησαν στην περιγραφή για πρώτη φορά στη βιβλιογραφία της συσχέτισης των μεταλλάξεων της ηλεκτρικής αφυδρογονάσης (SDHx) με τη δημιουργία αδενωμάτων της υπόφυσης και του συνδρόμου Φαιοχρω-μοκυττωμάτων / Παρααγγλιωμάτων και Αδενωμάτων Υπόφυσης (3PAs) το οποίο συμπεριλήφθηκε το 2017 στην καινούργια σταδιοποίηση των αδενωμάτων της υπόφυσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Από το 2015 μέχρι και τον Αύγουστο του 2018 εργάστηκε ως Κλινικός Λέκτορας στο King's College Hospital στο Λονδίνο του Ηνωμένου Βασιλείου και συνέχισε την ερευνά της στα αδενώματα υπόφυσης στο εργαστήριο της Δρ Αντωνιάδου στο King's College London, από όπου έκανε σημαντικές και πρωτοπόρες δημοσιεύσεις. Είναι τακτική κριτής ερευνητικών εργασιών προς δημοσίευση σε διεθνή ιατρικά περιοδικά ενώ το 2018 έλαβε και την Πανευρωπαϊκή Ένωση διαπίστευση στην Ενδοκρινολογία και το Διαβήτη κατόπιν πανευρωπαϊκών εξετάσεων. Είναι τακτικό μέλος των εταιριών Endocrine Society, European Society for Endocrinology και της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής εταιρείας. Έχει 53 ξενόγλωσσες δημοσιεύσεις κατόπιν κρίσεως σε διεθνή περιοδικά υψηλού δείκτη σημαντικότητας όπως New England Journal of Medicine, Lancet, Oncogene, Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism, Endocrine Related Cancer και η ερευνητική της δουλειά έχει παρουσιασθεί σε διεθνή και Ελληνικά συνέδρια.

Διορισμοί Δ.Ε.Π

Η Κα Σταυρούλα Ηλία (Επίκουρη Καθηγήτρια στην Εντατική Θεραπεία Παιδών) είναι απόφοιτη της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Έλαβε τον τίτλο της Παιδιατρικής ειδικότητας το 2007 και τον τίτλο εξειδίκευσης της Εντατικολογίας το 2015. Έχει εκπαιδευτεί σε νοσοκομεία του Ηνωμένου Βασιλείου (St Mary's Children's University Hospital και Tameside GH, Manchester, UK) και της Ολλανδίας (University Medical Center of Groningen, NL) σε παιδιατρικές κλινικές και κλινικές εντατικής παιδών και νεογνών. Από το 2007 υπηρετεί στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας Παιδών στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου, και έφτασε μέχρι το βαθμό Επιμελήτριας Α' ΕΣΥ, μέχρι την εκλογή της ως Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Κρήτης με γνωστικό αντικείμενο την Εντατική Θεραπεία Παιδών, και έκτοτε επιστημονικά υπεύθυνη του τμήματος. Είναι μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επείγουσα και Εντατική Θεραπεία Παιδών Εφήβων και Νέων» του Πανεπιστημίου Κρήτης και υπεύθυνη των μαθημάτων Βασική Εξειδίκευση στη ΜΕΘ Παιδών. Σε προπτυχιακό επίπεδο, είναι υπεύθυνη του μαθήματος επιλογής Επείγουσα Παιδιατρική. Η κα Ηλία είναι εκπαιδευτρια του σεμιναρίου Advanced Pediatric Life Support (APLS Instructor), ενώ έχει συμμετάσχει ως μέλος οργανωτικής επιτροπής σεμιναρίων παιδιατρικής ανάνηψης και συνεδρίων που οργανώνει η Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Παιδιατρικής Εντατικής (ESPNIC) και μέλος ομάδας εργασίας μηχανικού αερισμού και θρέψης στα παιδιά. Έχει μεγάλο αριθμό διεθνών και ελληνικών δημοσιεύσεων και έχει συμμετάσχει ως ομιλήτρια σε διεθνή και εγχώρια συνέδρια Εντατικής και Παιδιατρικής.

Ο κος Ευάγγελος Κριτσωτάκης ανέλαβε τη θέση του αναπληρωτή καθηγητή Βιοστατιστικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, μετά από πενταετή θητεία ως Επίκουρος Καθηγητής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής στο Πανεπιστήμιο του Sheffield στη Μ.

Βρετανία (2014-2018). Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Κρήτης (1998), κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο (MSc) στη Στατιστική και Επιχειρησιακή Έρευνα από το Πανεπιστήμιο του Essex της Αγγλίας (2000), μετεκπαίδευση στην Εφαρμοσμένη Επιδημιολογία στη Rollins School of Public Health και τα Centers for Disease Control and Prevention στις Η.Π.Α. (2005), και Διδακτορικό δίπλωμα από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης (2007). Σε αναγνώριση της εκτενούς διδακτικής πείρας και δραστηριότητάς του ανακηρύχθηκε Fellow της Ακαδημίας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Higher Education Academy) του Ηνωμένου Βασιλείου το 2017. Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται σε στατιστικές και επιδημιολογικές αρχές και μεθόδους για την αξιολόγηση και βελτίωση της νοσοκομειακής περίθαλψης, ιδιαίτερα σε σχέση με την επιδημιολογική επιτήρηση και διερεύνηση των νοσοκομειακών λοιμώξεων, των αντιμικροβιακών φαρμάκων και των πολύ-ανθεκτικών παθογόνων. Αναγνωρίζοντας την ερευνητική του δραστηριότητα στη νοσοκομειακή επιδημιολογία, η Society for Healthcare Epidemiology of America (SHEA) απέμεινε στον κο Κριτσωτάκη το διεθνές βραβείο William Jarvis Award το 2009. Τις τριετίες 2010-12 και 2015-17, συμμετείχε στις εργασίες του European Centre for Disease Prevention and Control για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και ανάλυση των δύο πρώτων πανελλαδικών μελετών του επιπολασμού των νοσοκομειακών λοιμώξεων και της χρήσης αντιμικροβιακών φαρμάκων σε ασθενείς οξείας περίθαλψης. Το 2018, η Royal Statistical Society του Ηνωμένου Βασιλείου απένευσε στον κο Κριτσωτάκη τον ανώτατο επαγγελματικό τίτλο του Chartered Statistician (CStat).

Διορισμοί Δ.Ε.Π

Ο κ. Θωμάς Βρεκούσης, Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας με έμφαση στη Γυναικολογική Ογκολογία, της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης από

όπου απέκτησε και τη Διδακτορική του Διατριβή. Ειδικεύθηκε στη Γενική Χειρουργική στο Γενικό Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου και στη Μαιευτική-Γυναικολογία στην Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και έλαβε τον τίτλο ειδικότητας Μαιευτικής-Γυναικολογίας μετά από επιτυχείς εξετάσεις. Έχει μετεκπαιδευτεί στη Γυναικολογική Ογκολογία στην Κλινική Γυναικολογικής Ογκολογίας στο Northern Gynecological Oncology Centre του Queen Elizabeth-Gateshead NHS Trust, του Ηνωμένου Βασιλείου (6 μήνες) και στην Α΄ Πανεπιστημιακή Γυναικολογική Κλινική του Ludwig-Maximilians Universitaet, στο Μόναχο Γερμανίας (18 μήνες). Ακολουθώντας, διετέλεσε έμμισθος επιστημονικός συνεργάτης της ίδιας κλινικής επί έτους. Εκλέχθηκε Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας με έμφαση στη Γυναικολογική Ογκολογία της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, όπου υπηρέτησε επί τετραετία (2014-2018). Τα κλινικά και επιστημονικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη Γυναικολογική Ογκολογία και είναι συγγραφέας πολλών ξενόγλωσσων δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά και σε ανακοινώσεις σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια.

Ο κ. Εμμανουήλ Συμβουλάκης διορίστηκε πρόσφατα Επίκουρος Καθηγητής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στον Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ο κος Συμβουλάκης

αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Napoli, FEDERICO II, (Naples, Italy, βαθμός 105/110) και στη συνέχεια απέκτησε την ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής το 2006.

Επισκέφθηκε το Τμήμα Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας στο King's College London, αποκτώντας ερευνητική εμπειρία. Πραγματοποίησε εγγραφή στο Γενικό Ιατρικό Συμβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου (GMC). Απέκτησε κλινική εμπειρία σε Group Practice Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας (Lambeth Walk Group Practice) κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής του. Ολοκλήρωσε τη Διδακτορική του διατριβή στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, το 2007. Συμμετείχε σε ερευνητικά προγράμματα της Κλινικής Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης από το 2008 καθώς και στο διδακτικό έργο του Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής. Ολοκλήρωσε δύο θητείες 12 μηνών ως επικουρικός ιατρός ειδικότητας Γενικής Ιατρικής για τη Μονάδα Αιμοδοσίας, στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου. Είναι συγγραφέας σε 83 διεθνείς δημοσιεύσεις αναρτημένες στο PubMed και σε πολλές διεθνείς και ελληνικές ανακοινώσεις.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία αντλήθηκαν είτε από τα Βιογραφικά σημειώματα που είχαν καταθέσει τα παραπάνω μέλη ΔΕΠ στο ΑΠΕΛΛΑ, στα πλαίσια της υποψηφιότητάς τους για τη θέση την οποία κατέλαβαν τελικά, είτε από προσωπική επικοινωνία.

Υποτροφίες– Χρηματοδοτήσεις– διακρίσεις

Νέες χρηματοδοτήσεις σε μέλη της Ιατρικής Σχολής από ανταγωνιστικά προγράμματα

Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές

Η Δρ Μαρία Σαββάκη, μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο εργαστήριο Νευροεπιστημών του Τομέα Βασικών Επιστημών και συνεργαζόμενη με την Καθηγήτρια Δόμνα Καραγωγέως και το IMBB-ΙΤΕ, χρηματοδοτήθηκε από την Αμερικανική Εταιρεία για την Πολλαπλή Σκλήρυνση (National Multiple Sclerosis Society) για το ερευνητικό της πρόγραμμα με τίτλο “Myelinophagy under normal and demyelinating conditions”.

Μέλη ΔΕΠ

Και επειδή χρηματοδοτήσεις, τόσο από Ελληνικούς όσο και από Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς δίδονται και σε μέλη ΔΕΠ και επειδή αυτές δεν είναι συχνές...καλό είναι να αναφέρονται όσο μικρές ή μεγάλες είναι. Έτσι λοιπόν τα νέα προγράμματα που θα «έλθουν» στη σχολή μας και τα μέλη ΔΕΠ που θα τα φέρουν σε πέρας είναι:

Στο πλαίσιο της δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020, το Εργαστήριο Μικροβιολογίας Τροφίμων, Ύδατος και Περιβάλλοντος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης (επιστημονική υπεύθυνη Επίκουρη Καθηγήτρια Άννα Ψαρουλάκη), σε συνεργασία με το Εργαστήριο Μικροβιολογίας και Υγιεινής Τροφίμων του Τμήματος Γεωπονίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (επιστημονικός υπεύθυνος Καθηγητής Κώστας Κουτσουμανής), το Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Χημικών Διεργασιών του Τμήματος Χημείας, του Πανεπιστημίου Κρήτης (υπό την επίβλεψη του Καθηγητή Αναλυτικής Χημείας, Σπυρίδωνα Περγαντή) και την Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Επαγγελματικής Υγείας-Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας, ΑΘΗΝΑ ΕΡΓΑ-ΝΗ Α.Ε., υλοποιούν ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «**Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένου προληπτικού συστήματος ελέγχου της Legionella στα συστήματα νερού ξενοδοχειακών μονάδων της Κρήτης**».

Υποτροφίες– Χρηματοδοτήσεις– διακρίσεις

Στο πλαίσιο της δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του ΕΠΑνΕΚ 2014-2020, το Εργαστήριο Μικροβιολογίας Τροφίμων, Ύδατος και Περιβάλλοντος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης (επιστημονική υπεύθυνη Επίκουρη Καθηγήτρια Άννα Ψαρουλάκη), σε συνεργασία με το Ομάδα Συνθετικής Χημείας Υλικών, Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών (επιστημονική υπεύθυνη Μαρία Βαμβακάκη), και τις Εταιρείες υλικών συσκευασίας Χατζόπουλος ΑΕ και τυροκομικών Κολιός ΑΕ υλοποιούν ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «Ένεργη Εύκαμπτη Συσκευασία με Αντιμικροβιακές Ιδιότητες για την Επέκταση του Χρόνου Ζωής Επιλεγμένων Εγχώριων Τυριών».

Στο πλαίσιο των Ερευνητικών Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία, η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κλινικής Χημείας Μαρία Βενυχάκη σε συνεργασία με την Ιατρό Ενδοκρινολόγο κα Παυλίνα Αυγουστινάκη έλαβε χρηματοδότηση για την πραγματοποίηση της ερευνητικής εργασίας με τίτλο «ΕΙΝΑΙ Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΚΙΡΚΑΔΙΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΝΕΦΡΙΔΙΩΝ ΣΤΟ ΣΤΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΕΟΓΝΙΚΗ ΖΩΗ;»

Ελπίζουμε στην επόμενη έκδοση να σας ανακοινώσουμε περισσότερες χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια των προγραμμάτων ΕΛΙΔΕΚ για Ερευνητές/Μέλη ΔΕΠ, καθώς αρκετοί συνάδελφοι έχουν «περάσει» στη Β φάση.

Έπειτα από ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) η Μαριάννα Καραμάνου, αναπλ. καθηγήτρια Ιστορίας της Ιατρικής και Δ/ντρια του Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής και Ιατρικής Δεοντολογίας, ορίστηκε συνεργαζόμενη ερευνήτρια στο ΙΙΒΕΑΑ με αντικείμενο: "Έρευνα και μελέτη της ιστορίας των βιοϊατρικών επιστημών

Τα νέα μας- ΠΑΓΝΗ

Πιστοποιήσεις

Εντός του τελευταίου εξαμήνου το ΠΑΓΝΗ πέτυχε την επαναπιστοποίηση κατά το νέο πρότυπο ISO 9001:2015 του Τμήματος Κίνησης Ασθενών, των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων, του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών, της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού, του Τμήματος Ελέγχου Ποιότητας και της Ουρολογικής Κλινικής. Επίσης πιστοποίηση με το ίδιο πρότυπο έλαβε για πρώτη φορά η Μονάδα Κεντρικής Αποστείρωσης, ενώ το Τμήμα Διατροφής έλαβε Πιστοποίηση κατά το πρότυπο EN ISO 22000: 2005.

Διακρίσεις - Βραβεία

Χρυσό βραβείο για το Τμήμα Διατροφής του ΠαΓΝΗ

Μετά από 2,5 χρόνια απομάκρυνσης των εργαλάβων σίτισης και καθαριότητας και των συνεχών προσπαθειών βελτίωσης της παρεχόμενης διατροφής προς τον ασθενή, μια χρυσή διάκριση μεταξύ πολλών μεγάλων εταιρειών του χώρου εστίασης και γαστρονομίας απ' όλη την Ελλάδα, απέσπασε το Τμήμα Διατροφής του ΠαΓΝΗ. Με την υποψηφιότητά του με τίτλο «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας σε ένα Ελληνικό Τριτοβάθμιο Νοσοκομείο. Η περίπτωση του Τμήματος Διατροφής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου», έλαβε το χρυσό βραβείο (Gold), στην ενότητα New Trends & Innovations, στα Estia Awards 2019.

Φωτογραφία από την Βράβευση στο Μουσείο Μπενάκη (Νοέμβριος 2018)

Βράβευση του Τμήματος Αποστείρωσης του ΠαΓΝΗ

Το Τμήμα Αποστείρωσης του ΠαΓΝΗ σε εθνικό επίπεδο, για την υποψηφιότητά του «Εγκατάσταση και Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας κατά το πρότυπο ISO 9001: 2015 στην Μονάδα Κεντρικής Αποστείρωσης του Γενικού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου», απέσπασε το ασημένιο βραβείο στην Ενότητα: Επικαιροποίηση & Βελτίωση Συστήματος Υγείας & Ασφάλειας / H&S System Update & Performance Improvement, στα Health & Safety Awards 2019.

Φωτογραφίες από την Βράβευση της Αποστείρωσης. Ο Αναπληρωτής Διοικητής ΠαΓΝΗ Δρ. Ιωάννης Φανουργιάκης, η προϊσταμένη του Τμήματος Αποστείρωσης ΠαΓΝΗ κα Στέλλα Βασιλάκη (αριστερά), κα Ματίνα Πεσιμίση που απένειμε το βραβείο, πρώην Διευθύντρια του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, Υπουργείου Εργασίας (δεξιά).

Τα νέα μας- ΠΑΓΝΗ

Νέες Τεχνολογίες

Ανάπτυξη Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας

Με την εγκατάσταση και έναρξης λειτουργίας του πρώτου νέου ακτινο-θεραπευτικού μηχανήματος από δωρεά του Ιδρύματος Νιάρχου, την οριστικοποίηση εγκατάστασης του δεύτερου μηχανήματος, την αξιοποίηση του υφιστάμενου, παράλληλα με την ενίσχυση των προσλήψεων σε προσωπικό, θα μετεξελιχθεί σε ακτινο-θεραπευτικό κέντρο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες όχι μόνο της Κρήτης αλλά και των γύρω νησιών σε συντομότερους χρόνους από σήμερα.

Νέες Υπηρεσίες

Εκσυγχρονισμός Μονάδα Ακτινοθεραπείας με νέου τύπου θεραπείες

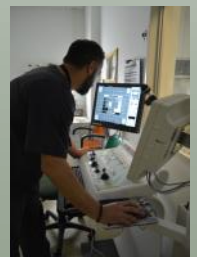
Η ΩΡΛ κλινική εφαρμόζει αντικειμενική μεθοδολογία διερεύνησης των ρογχοπαθειών και της άπνοιας στα παιδιά

Ανάπτυξη Νέων Εξωτερικών Ιατρείων

Λειτουργήσαν 30 νέα εξωτερικά Ιατρεία διαφόρων ειδικοτήτων για καλύτερη εξυπηρέτηση ασθενών και πολιτών

Αναδιαμόρφωση του τμήματος επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ)

Είναι στην τελική φάση η αναδιαμόρφωση του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών. Η αναδιαμόρφωση περιλαμβάνει την επέκταση του Παθολογικού ιατρείου, την επέκταση της μονάδας βραχείας νοσηλείας, την μεταφορά στον χώρο του ΤΕΠ ιατρείων που βρίσκονται σε άλλα σημεία του νοσοκομείου καθώς και την ηλεκτρονική παρακολούθηση των περιστατικών που αντιμετωπίζονται στα ιατρεία του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος είναι ίσως το πιο προηγμένο εργαλείο που γνωρίζουμε αυτή τη στιγμή. Παρά τις προσπάθειες να κατανοήσουμε την τελειότητα του απέχουμε ακόμα αρκετά από το να έχουμε ικανοποιητικές απαντήσεις. Ένας ολόκληρος τομέας των βιοϊατρικών επιστημών ασχολείται με το θέμα, και το όνομα αυτού νευροεπιστήμες. Δεν υπάρχει ίσως πιο κατάλληλο άτομο να μας δώσει μια εικόνα αυτού του κόσμου από την καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής Δόμνα Καραγωγέως, μέλος του ΔΣ της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Εταιρειών Νευροεπιστημών (FENS) και πρόεδρο της Επιτροπής για την Ανώτατη Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις Νευροεπιστήμες (FENS-CHET)

Κ. Καραγωγέως πείτε μας με δυο λόγια τι είναι οι νευροεπιστήμες;

Με δυο λόγια μπορούμε να πούμε ότι οι νευροεπιστήμες είναι η ομπρέλλα επιστημονικών πεδίων που εκτείνονται από την φιλοσοφία και την ψυχολογία, την νευροβιολογία, φυσιολογία, φαρμακολογία, νευρολογία, ψυχιατρική κλπ μέχρι την τεχνητή νοημοσύνη και ασχολούνται με τη μελέτη του νευρικού συστήματος. Η μελέτη του εγκεφάλου αποτελεί αντικείμενο έρευνας διαφόρων επιστημόνων πολλών ειδικοτήτων το κοινό ενδιαφέρον των οποίων οδήγησε σε ένα νέο επιστημονικό πεδίο, που ονομάζεται νευροεπιστήμες.

Εσάς τι σας γοήτευσε και ασχοληθήκατε με αυτό το πεδίο;

Στην διάρκεια της διδακτορικής μου διατριβής, που αφορούσε την ανάπτυξη του ανοσοποιητικού συστήματος, άρχισε να αναγνωρίζεται η τεράστια δυναμική των πρώτων αποκαλύψεων σχετικά με την ανάπτυξη του νευρικού συστήματος, αποκαλύψεις που προέκυψαν από την εξέλιξη πεδίων όπως η μοριακή βιολογία και η χρήση νέων τεχνικών στη μελέτη της εμβρυολογίας του νευρικού συστήματος. Ο αναπτυσσόμενος εγκέφαλος των θηλαστικών αποτελείται από έναν περίπλοκο χορογραφημένο σύνολο νεογέννητων νευρώνων, με τον καθένα νευρώνα να υιοθετεί την ιδιαίτερη ταυτότητά του και να μεταναστεύει στην ιδιαίτερη θέση του στον εγκέφαλο. Οι επιστήμονες από καιρό ήλπιζαν να εξετάσουν λεπτομερώς τη διαδικασία, η οποία θα μπορούσε να βοηθήσει στην αποκάλυψη των μυστικών της ανάπτυξης του εγκεφάλου - και βέβαια, παράλληλα, του τι μπορεί να συμβεί όταν η διαδικασία πάει στραβά... Έτσι αποφάσισα να χρησιμοποιήσω τα εργαλεία που μου έδωσε η μελέτη του ανοσοποιητικού συστήματος στην ανάπτυξη του νευρικού. Ήμουν πολύ τυχερή γιατί εργάστηκα σε ένα εξαιρετικό περιβάλλον στο εργαστήριο του Tom Jessell στο Columbia University College of Physicians and Surgeons, Center for Neurobiology and Behavior, όπου βρίσκονταν (και βρίσκονται ακόμη) διάσημοι νευροεπιστήμονες όπως οι νομπελίστες Eric Kandel και Richard Axel και πολλοί άλλοι. Ήταν η εποχή που άνθιζε το πεδίο της αναπτυξιακής νευροβιολογίας. Οντως, ο τομέας αυτός αναπτύχθηκε εξαιρετικά από τα μέσα της δεκαετίας του 80 και έπειτα, όπως φαίνεται από το γεγονός ότι έχουν διαλευκανθεί σε κυτταρικό και μοριακό επίπεδο αρκετοί μηχανισμοί που χρησιμοποιεί το αναπτυσσόμενο νευρικό σύστημα για να ωριμάσει, μηχανισμοί των οποίων την ύπαρξη είχε υποπτευθεί ο λεγόμενος πατέρας της αναπτυξιακής νευροβιολογίας, Ramon Cajal, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Οι ερευνητικοί φορείς της Κρήτης διαθέτουν πολύ υψηλού επιπέδου έμπυχο δυναμικό σε αυτό τον Τομέα. Για παράδειγμα εσείς έχετε εκλεγεί πρόσφατα πρόεδρος στην Επιτροπή για την Ανώτατη Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις Νευροεπιστήμες, μια θέση ιδιαίτερα σημαντική. Τι θα μπορούσε να προσφέρει αυτή η κρίσιμη μάζα ανθρώπων στη χώρα;

Είναι αλήθεια ότι οι ερευνητικοί φορείς της Κρήτης διαθέτουν εξαιρετικό έμπυχο δυναμικό στον Τομέα των Νευροεπιστημών. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι εδώ αναπτύχθηκε το πρώτο (και για πολλά χρόνια μοναδικό) πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Προφανώς οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό προσφέρουν άριστη κατάρτιση σε επίπεδο σπουδών (μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές) και παράγουν σημαντική επιστημονική γνώση. Πιστεύω αυτή η κρίσιμη μάζα όπως λέτε αναγνωρίζεται στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον μέσω της παρουσίας Ελλήνων επιστημόνων αρχικά στην επιστημονική βιβλιογραφία και κατά δεύτερο λόγο μέσω της δραστήριας παρουσίας τους σε επιστημονικά συνέδρια και οργανώσεις. Δυστυχώς στην Ελλάδα η ερευνητική διαδικασία δεν είναι καθόλου σε επαφή με την καινοτομία σε επίπεδο παραγωγικών εταιρειών (με ελάχιστες εξαιρέσεις) και έτσι περιοριζόμαστε στην κατάρτιση και εξαγωγή «εγκεφάλων» (το γνωστό *brain drain*), ελπίζοντας πως μια μέρα θα μπορέσουμε να τους προσελκύσουμε να επιστρέψουν χωρίς να θυσιάσουν τις επιστημονικές τους φιλοδοξίες!

Ποιοι είναι οι δικοί σας στόχοι ως πρόεδρος της Επιτροπής για την Ανώτατη Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις Νευροεπιστήμες της FENS (Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Εταιρειών για τις Νευροεπιστήμες);

Ο σκοπός της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Εταιρειών για τις Νευροεπιστήμες (FENS) και της επιτροπής της οποίας προϊστάμαι (CHET, Επιτροπή για την Ανώτατη Εκπαίδευση και Κατάρτιση στις Νευροεπιστήμες) είναι να προωθήσει την έρευνα και την εκπαίδευση στις νευροεπιστήμες εντός και εκτός της Ευρώπης και να διευκολύνει την αλληλεπίδραση και τον συντονισμό των προσπαθειών προς αυτή την κατεύθυνση όλων των μελών της. Στα πλαίσια αυτά οργανώνει σχολεία και πρακτικά μαθήματα σε διάφορους τομείς των νευροεπιστημών, υποστηρίζει με υποτροφίες τις ανταλλαγές μεταξύ φοιτητών σε προγράμματα/εργαστήρια νευροεπιστημών και βέβαια οργανώνει το συνέδριο των νευροεπιστημών στην Ευρώπη κάθε δυο χρόνια. Επίσης συνεργάζεται τόσο με την αντίστοιχη εταιρεία νευροεπιστημών των ΗΠΑ αλλά και της IBRO (International Brain Research Organization) και αντίστοιχες οργανώσεις σ' όλο τον κόσμο. Απώτερος στόχος βέβαια είναι να παρακινήσει το ενδιαφέρον του κοινού για τα αποτελέσματα, τις εφαρμογές και τις θεωρητικές προεκτάσεις της σύγχρονης έρευνας στις Νευροεπιστήμες.

Ποιό είναι το πιο μεγάλο πρόβλημα που εμποδίζει την περαιτέρω εξέλιξη του πεδίου αυτού στη χώρα μας αλλά και στην Ευρώπη;

Στη χώρα μας η μεγαλύτερη τροχοπέδη θεωρώ πως είναι η έλλειψη χρηματοδότησης και η ολοένα αυξανόμενη γραφειοκρατία που αφορά την απορρόφηση των ερευνητικών κονδυλίων. Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια μέσω κυρίως του ΕΛΙΔΕΚ, βρισκόμαστε στη θέση να υποβάλλουμε ερευνητικά προγράμματα τα οποία 15 μήνες αργότερα δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τον κύκλο αξιολόγησής τους. Πουθενά στην Ευρώπη αυτό δεν συμβαίνει γιατί, πάντα είναι γνωστό πότε θα προκηρυχθούν και ποιά προγράμματα και πότε θα είναι γνωστά τα αποτελέσματα. Προσωπικά όμως φοβάμαι ότι η σύνδεση των ΕΛΚΕ των πανεπιστημίων και των αντίστοιχων δομών των ερευνητικών κέντρων με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους θα αποτελέσει την ταφόπλακα της έρευνας στην Ελλάδα. Είναι αδιανόητη η γραφειοκρατία που έχει προκύψει εξ' αυτού του γεγονότος το οποίο μόνο ως σουρεαλιστικό (αλλά καθόλου αστείο...) μπορώ να το περιγράψω.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Ποια πιστεύετε ότι είναι η πιο σημαντική ανακάλυψη στο πεδίο αυτό τα τελευταία χρόνια;

Πραγματικά δυσκολεύομαι να σας πω ποιά είναι η πιο σημαντική ανακάλυψη γιατί βρισκόμαστε τα τελευταία χρόνια σε μια καταιγίδα ανακαλύψεων. Θα αναφέρω λοιπόν μερικές από τις πιο σημαντικές ανακαλύψεις κατά την ταπεινή μου γνώμη. Για μένα είναι εντυπωσιακό να διαβάζω ότι ηλεκτρικά εμφυτεύματα είναι ικανά να επαναφέρουν την κινητικότητα σε παράλυτους ασθενείς. Η όλο και μεγαλύτερη αλληλεπίδραση νευρικού και ανοσοποιητικού συστήματος. Η αποκάλυψη όλο και περισσότερων δεδομένων για την σχέση (ακόμη και άμεση, ανατομική σχέση) εγκεφάλου και εντερικού συστήματος. Η ανίχνευση κάθε τόσο νέων τύπων νευρώνων ή νέων περιοχών του εγκεφάλου! Η χαρτογράφηση του ανθρώπινου εγκεφάλου! Και τέλος, κάτι που μας εντυπωσίασε πολύ αφορά την δυνατότητα μέσω μιας τεχνικής που λέγεται CRISPR να ιχνηλατήσουμε μεμονωμένους αναπτυσσόμενους νευρώνες (το καθένα κύτταρο από τα δισεκατομμύρια τέτοια κύτταρα). Με άλλα λόγια μπορούμε να δώσουμε ένα barcode για κάθε κύτταρο του εγκεφάλου στο ποντίκι. Διαβάζοντας αυτά τα barcodes μπορούμε να ιχνηλατήσουμε το ιστορικό του κάθε κυττάρου, την πορεία του, τις συνδέσεις του, τις σχέσεις του με το περιβάλλον. Και τέλος δεν θα μπορούσα να αγνοήσω τις κατακλυσμιαίες εξελίξεις στον τομέα της απεικόνισης του εγκεφάλου που πλέον αποτελεί, πιστεύω, από τις κορυφαίες τεχνολογικές εξελίξεις στο πεδίο.

Πώς μπορεί να βοηθήσει η έκρηξη της τεχνητής νοημοσύνης στην εξέλιξη των νευροεπιστημών;

Θα σας απαντούσα μάλλον αντιστρέφοντας το ερώτημα. Θέλω βέβαια να ξεκαθαρίσω από την αρχή ότι δεν είμαι ειδική στην τεχνητή νοημοσύνη! Εν τούτοις, γνωρίζω ότι τα πεδία των νευροεπιστημών και της τεχνητής νοημοσύνης (AI) έχουν μια μακρά και αλληλένδετη ιστορία. Η ψυχολογία και οι νευροεπιστήμες έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ιστορία της AI. Οι ιδρυτικές προσωπικότητες της AI όπως ο Donald Hebb, ο Warren McCulloch, ο Marvin Minsky και ο Geoff Hinton είχαν αρχικά την περιέργεια/φιλοδοξία να καταλάβουν πώς λειτουργεί ο εγκέφαλος. Στην πραγματικότητα, σε όλο το τέλος του 20ού αιώνα, μεγάλο μέρος της βασικής έρευνας που ανέπτυξε τελικά νευρωνικά δίκτυα που είναι η βάση της AI δεν πραγματοποιήθηκε σε εργαστήρια μαθηματικών ή φυσικής, αλλά σε τμήματα ψυχολογίας και νευροεπιστημών. Στην συνέχεια, η επικοινωνία μεταξύ των δυο αυτών ραγδαία αναπτυσσόμενων πεδίων περιορίστηκε λίγο. Αντιλαμβάνομαι ότι πρόσφατα γράφονται άρθρα που υποστηρίζουν ότι η καλύτερη κατανόηση του βιολογικού εγκεφάλου θα μπορούσε να διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην κατασκευή έξυπνων μηχανών, πράγμα που μου φαίνεται λογικό. Μάλιστα οι επιστήμονες που ασχολούνται με AI έχουν επισημάνει κοινά θέματα που μπορεί να είναι σημαντικά για την προώθηση της μελλοντικής έρευνας σε αμφοτέρους τους τομείς, όπως θέματα που αφορούν τη μάθηση, τη φαντασία και τον σχεδιασμό.

Από την άλλη πλευρά, φυσικά η ροή πληροφοριών από την AI στις νευροεπιστήμες π.χ, σε τεχνικές μάθησης μηχανής έχουν μετασηματίσει την ανάλυση των συνόλων δεδομένων νευροαπεικόνισης-για παράδειγμα, στην πολυπαραγοντική ανάλυση των δεδομένων fMRI και μαγνητοεγκεφαλογραφικών καταγραφών (MEG).

Στο μέλλον, ελπίζουμε ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των ερευνητών στον τομέα της νευροεπιστήμης και της AI ώστε να επιτευχθεί η αναγνώριση μιας κοινής γλώσσας μεταξύ των δύο πεδίων. Πιστεύω ότι η ανάπτυξη της AI θα οδηγήσει τελικά σε μια καλύτερη κατανόηση του δικού μας νου και των διαδικασιών της σκέψης και της δημιουργικότητάς μας.

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Φωτο: Τα μέλη του Εργαστηρίου στην Ιατρική Σχολή, Απρίλης 2019

Η Δόμνα Καραγωγέως (<http://www.imbb.forth.gr/en/research-en/neurosciences/item/70-domna-karagogeos>) είναι καθηγήτρια Μοριακής Βιολογίας-Αναπτυξιακής Νευροβιολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης και μέλος του IMBB από το 1990. Η ομάδα της ασχολείται με την κατανόηση κυτταρικών και μοριακών μηχανισμών που ενέχονται στην καθοδήγηση νευραξόνων στους στόχους τους και τη νευρωνική μετανάστευση κατά την ανάπτυξη του νευρικού συστήματος. Επίσης η ομάδα της έχει συνεισφέρει στην κατανόηση της μοριακής αρχιτεκτονικής των εμμέλων ιών και τις παθολογίες που αφορούν την διαδικασία της μελίνωσης. Η ερευνητική της δραστηριότητα έχει χρηματοδοτηθεί από την ΕΕ, την Εθνική Εταιρεία για την Πολλαπλή Σκλήρυνση των ΗΠΑ (NMSS) της Μεγάλης Βρετανίας (MS-UK) και της Γαλλίας (ARSEP), διεθνείς οργανισμούς (ELA, SANTE) και εθνικούς πόρους (ΑΡΙΣΤΕΙΑ Ι). Συμμετέχει ενεργά στην οργάνωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και υπήρξε διευθύντρια σπουδών του ΠΜΣ Νευροεπιστημών, συντονίστρια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής (2014-17), διευθύντρια του Τομέα Βασικών Επιστημών (2011-13), πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Νευροεπιστημών (2008-11), εκλεγμένο μέλος της επιστημονικής επιτροπής του FENS Forum 2012 και μέλος της Επιτροπής CHET.

Η καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης και συνεργαζόμενη ερευνήτρια του IMBB-ΙΤΕ, Δόμνα Καραγωγέως, εξελέγη πρόεδρος της Επιτροπής CHET (Επιτροπή για την Ανώτερη Εκπαίδευση και Κατάρτιση) της Ομοσπονδίας των Ευρωπαϊκών Εταιρών Νευροεπιστημών (FENS) από τον Ιούλιο του 2018. Η FENS είναι η κύρια οργάνωση για τις Νευροεπιστήμες στην Ευρώπη, εκπροσωπώντας 33 χώρες και 23,000 επιστήμονες. Η επιτροπή CHET είναι υλεθθונה για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της FENS, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται ο συντονισμός του δικτύου των μεταπτυχιακών προγραμμάτων Νευροεπιστημών στην Ευρώπη, η οργάνωση ειδικών σχολείων για τις Νευροεπιστήμες και προχωρημένων μαθημάτων σε ειδικά θέματα αιχμής των Νευροεπιστημών (Winter and Summer Schools, Cajal courses) και γενικότερα η προώθηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στις Νευροεπιστήμες σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Η καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης και συνεργαζόμενη ερευνήτρια του IMBB-ΙΤΕ, Δόμνα Καραγωγέως, εξελέγη πρόεδρος της Επιτροπής CHET (Επιτροπή για την Ανώτερη Εκπαίδευση και Κατάρτιση) της Ομοσπονδίας των Ευρωπαϊκών Εταιρών Νευροεπιστημών (FENS) από τον Ιούλιο του 2018. Η FENS είναι η κύρια οργάνωση για τις Νευροεπιστήμες στην Ευρώπη, εκπροσωπώντας 33 χώρες και 23,000 επιστήμονες. Η επιτροπή CHET είναι υλεθθונה για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της FENS, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται ο συντονισμός του δικτύου των μεταπτυχιακών προγραμμάτων Νευροεπιστημών στην Ευρώπη, η οργάνωση ειδικών σχολείων για τις Νευροεπιστήμες και προχωρημένων μαθημάτων σε ειδικά θέματα αιχμής των Νευροεπιστημών (Winter and Summer Schools, Cajal courses) και γενικότερα η προώθηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στις Νευροεπιστήμες σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σημαντική Παρουσία του Τομέα Ακτινολογίας της Ιατρικής Σχολής στο φετινό Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ακτινολογίας

Στο πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ακτινολογίας (ECR 2019, 27.2 - 3.3) που έλαβε χώρα στη Βιέννη, η συμμετοχή ξεπέρασε κάθε προηγούμενο με πάνω από 30.000 συνέδρους. Στο συνέδριο παρουσιάστηκαν τα νεώτερα δεδομένα που αφορούν στις σύγχρονες τάσεις της Ιατρικής Απεικόνισης και της Απεικονιστικά καθοδηγούμενης Θεραπείας. Επίσης, σημαντική ήταν η παρουσία από τη Βιομηχανία, με νέα μοντέλα μηχανημάτων ιατρικής απεικόνισης και με συστήματα ολικής διαχείρισης και επεξεργασίας της εικόνας.

Στο συνέδριο αυτό υπήρχε μια ιδιαίτερα σημαντική παρουσία του τομέα Ακτινολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα μέλη ΔΕΠ της Ακτινολογίας και της Ιατρικής Φυσικής συμμετείχαν στο συνέδριο με 10 προσκεκλημένες ομιλίες. Ταυτόχρονα η ομάδα της Ιατρικής Σχολής είχε πληθώρα προφορικών ανακοινώσεων, ηλεκτρονικών εκθεμάτων καθώς και τον συντονισμό μιας σειράς επιστημονικών εκδηλώσεων. Τα μέλη ΔΕΠ της σχολής μας συμμετείχαν σε σημαντικές επιτροπές και συναντήσεις υποειδικοτήτων που αφορούσαν την εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνητή νοημοσύνη, την ακτινοπροστασία, την ηγεσία στην ακτινολογία καθώς και στην εκδοτική ομάδα μεγάλων ευρωπαϊκών επιστημονικών περιοδικών.

Ένα από τα πλέον εμβληματικά γεγονότα του συνεδρίου ήταν η παρουσίαση άγνωστων περιστατικών με συμμετοχή του κοινού στη σωστή διάγνωση μέσω smart voting system. Το γεγονός αυτό φέτος οργάνωσε και συντόνισε ο διευθυντής του τομέα Ακτινολογίας της Ιατρικής Σχολής, καθηγητής κ. Απόστολος Καραντάνας (Δίας στις φωτογραφίες). Στην παρουσίαση, κεντρικό θέμα ήταν η Ελληνική μυθολογία. Γνωστοί Ευρωπαίοι ακτινολόγοι, του "άνω κόσμου" και του "κάτω κόσμου", παρουσίασαν τα άγνωστα περιστατικά με εκπαιδευτικό τρόπο. Ταυτόχρονα, η μυθολογία σε συνδυασμό με την επίδραση που είχε στις τέχνες διαχρονικά, πρόβαλε την χώρα μας και έδωσε μια χαλαρή ανάσα, σε ένα ομολογουμένως εντατικό επιστημονικό συνέδριο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

17η Πανελλήνια Ημερίδα Ιστορίας της Ιατρικής

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 13 Απριλίου 2019, η 17η Πανελλήνια Ημερίδα Ιστορίας της Ιατρικής με θέμα: "Η Ιστορία της Νεογνολογίας, του Μητρικού Θηλασμού και της Διατροφής του Νεογνού", με τη συνεργασία του Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής και Ιατρικής Δεοντολογίας (Αναπλ. Καθηγήτρια Μαριάννα Καραμάνου) του Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής του Παν/μίου Κρήτης, της Νεογνολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ (Αναπλ. Καθηγήτρια Νικολέττα Ιακωβίδου) και της Παιδιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Παν/μίου Κρήτης (Καθηγητής Μανώλης Γαλανάκης).

Κατά την διάρκεια της ημερίδας, 61 ομιλητές, μεταξύ των οποίων διακεκριμένοι ιστορικοί της ιατρικής, μέλη ΔΕΠ ελληνικών πανεπιστημίων, ερευνητές και πρόεδροι οργανισμών ανέδειξαν πτυχές της ιστορίας της νεογνολογίας, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα της εξέλιξης της επιστήμης ανά τους αιώνες.

Την Τελετή Έναρξης πραγματοποίησε ο Καθηγητής κ. Ευθύμιος Δεληγεώρογλου, Δ/ντής της Β' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ και Δ/ντής του Τομέα Υγείας Μητέρας-Παιδιού.

Στα πλαίσια της Ημερίδας πραγματοποιήθηκε η βράβευση του Ομότ. Καθηγητή Ιστορίας της Ιατρικής, της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κ. Γεωργίου Ανδρούτσου για την πλούσια δράση και το σημαντικό του έργο στην ιστορία της ιατρικής και του διακεκριμένου Παιδιάτρου-Νεογνολόγου και Ιστορικού της Ιατρικής κ. Ιωάννη Τσουκαλά για την πρωτοποριακή έρευνά του στην ιστορία της νεογνολογίας.

Παράλληλα η πρόεδρος του συλλόγου για την φροντίδα των πρόωρων νεογνών «Ηλιτόμνηον» κα Λέλα Βαβουράκη, δώρισε στο Μουσείο Ιατρικής Κρήτης την πρώτη μελέτη παρακολούθησης πρόωρων νεογνών στην Ελλάδα μαζί με τη χειρόγραφη συγχαρητήρια επιστολή της Έλενας Βενιζέλου, που ζούσε τότε στο Παρίσι, προς τον Ευθύμιο Πετριδη, θεμελιωτή του πρώτου τμήματος πρόωρων βρεφών στην Ελλάδα, στο Μαιευτήριο «Μαρίκα Ηλιάδη».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

9-10 Μαΐου 2019

Το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Los Angeles (UCLA) συνδιοργανώνουν το 2ο Διεθνές Συμπόσιο με τίτλο 'Prognostic and Therapeutic Implication of RKIP in Cancer' που θα διεξαχθεί στις 9-10 Μαΐου 2019 στο Ηράκλειο Κρήτης στο ξενοδοχείο Aquila Atlantis.

Στο συμπόσιο συμμετέχουν 40 καταξιωμένοι ακαδημαϊκοί και ερευνητές από Πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Αμερικής και της Ασίας.

Το συμπόσιο στοχεύει στην παρουσίαση των νεότερων βιοχημικών και μοριακών δεδομένων πάνω στο ρόλο του γονιδίου Raf-1 kinase inhibitory protein (RKIP) στην παθοφυσιολογία της νεοπλασματικής διεργασίας και στην αντοχή των κακοηθειών σε θεραπευτικά σχήματα.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα του συμποσίου (<https://www.2isrkip.com/>)

Η παρακολούθηση και η συμμετοχή είναι ελεύθερη. Η γλώσσα του συμποσίου θα είναι η Αγγλική.

1-5 Σεπτεμβρίου 2019

Το επόμενο ERASMUS COURSE on Magnetic Resonance Imaging: "Central Nervous System II: Spinaland pediatric imaging", πρόκειται να διοργανωθεί στο Ηράκλειο (Atlantis Hotel) από τις 1-5 Σεπτεμβρίου 2019, με τοπική διοργανώτρια την κ. Ευφροσύνη Παπαδάκη, επίκουρη καθηγήτρια Ακτινολογίας-Νευροακτινολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πρόκειται για ετήσια εκδήλωση που εντάσσεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ERASMUS από το 1991 και αυτή την χρονιά περιλαμβάνει 35 διαλέξεις και 12 εργαστήρια (workshops) από διακεκριμένους ομιλητές/εκπαιδευτές Ακτινολόγους-Νευροακτινολόγους (12 από το εξωτερικό και 12 από την Ελλάδα) σε θέματα που άπτονται της σύγχρονης απεικόνισης με Μαγνητική Τομογραφία της Σπονδυλικής Στήλης, καθώς και του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος των παιδιών. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν πρόσβαση στο βιβλίο περιλήψεων (syllabus), ενώ θα πάρουν πιστοποιητικό παρακολούθησης /επιτυχίας μετά από σχετικές εξετάσεις που θα δοθούν την τελευταία ημέρα της εκδήλωσης. Για περισσότερες πληροφορίες: www.emricourse.org , e-mail: emri.crete.2019@gmail.com, τηλ. γραμματείας (MIKA TRAVEL): +30 2810 223356.

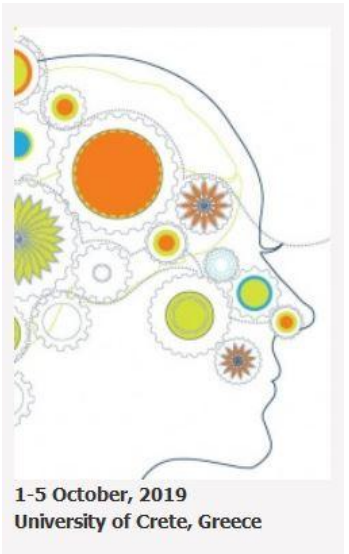
Θερινό Σχολείο

Η νέα επίκουρη καθηγήτρια Ιατροδικαστικής Κρανιώτη Έλενα διοργανώνει για πεμπτη συνεχή χρονιά στην Κρήτη καλοκαιρινό σχολείο Ιατροδικαστικής Ανθρωπολογίας. Η εκπαίδευση της διεθνούς ομάδας φοιτητών θα λάβει χώρα από 13 έως 30 Μαΐου στις εγκαταστάσεις της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1-5 Οκτωβρίου 2019

Στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης (Π.Κ) θα πραγματοποιηθεί, 1-5 Οκτωβρίου 2019, για δεύτερη φορά το “EURONWORKSHOP” με θέμα “**Drugs and the Brain: from Laboratory to Clinic**” το οποίο οργανώνεται από το European Graduate School of Neuroscience (EURON) του Πανεπιστημίου του Maastricht σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στις Νευροεπιστήμες της Ιατρικής Σχολής του Π.Κ. Θα παρουσιαστούν θεματικές ενότητες που σχετίζονται με την Ψυχοφαρμακολογία από διακεκριμένους επιστήμονες του πεδίου. Αναμένεται ότι 50 υποψήφιοι φοιτητές και μεταδιδάκτορες απ’ όλο τον κόσμο θα το παρακολουθήσουν. Τον Οκτώβριο του 2017 το EURONWORKSHOP με θέμα “Psychopharmacology: From the Bench to the Clinic” έλαβε χώρα για πρώτη φορά στην Ιατρική Σχολή (Π.Κ). Το παρακολούθησαν 10 μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ στις Νευροεπιστήμες, 4 υποψήφιοι διδάκτορες από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και 26 μεταδιδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες από το Πανεπιστήμιο του Maastricht και άλλα πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Η μεγάλη επιτυχία του προηγούμενου (2017) workshop συνέβαλε σε νέα πρόσκληση από το Πανεπιστήμιο του Maastricht προς το ΠΜΣ στις Νευροεπιστήμες για τη διοργάνωση του “EURON WORKSHOP” 2019 στο Π.Κ. [http://www.euronschool.eu/item/206/374/EURON_advanced_workshop: Drugs and the Brain/](http://www.euronschool.eu/item/206/374/EURON_advanced_workshop:Drugs_and_the_Brain/)

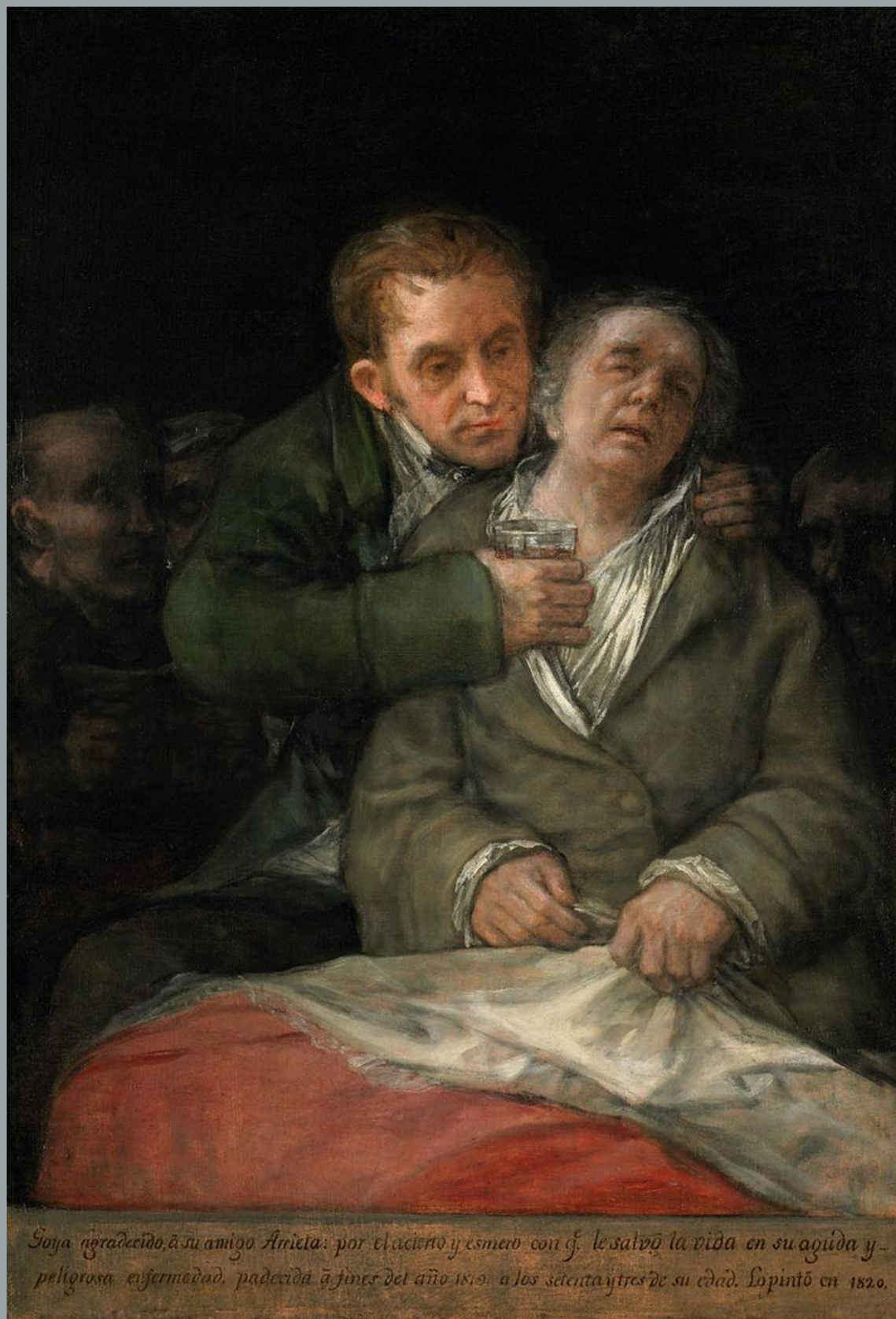
Δραστηριότητες του Τομέα Ακτινολογίας

Το Εργαστήριο Ιατρικής Απεικόνισης-ΠΓΝΗ, οργανώνει τις εξής επιστημονικές εκδηλώσεις:

1. Leadership in Musculoskeletal Radiology / European Society Skeletal Radiology, Heraklion-Crete, **May 13-17, 2019**, Α. Καραντάνας
2. International Interdisciplinary Consensus Committee for Developmental Dysplasia of the Hip, Heraklion-Crete **May 31st-June 1st, 2019**. Α. Καραντάνας
3. Erasmus course on Magnetic Resonance Imaging: Musculoskeletal MRI (comprehensive course), Heraklion- Crete, **30 September-4 October 2019**. Α. Καραντάνας, Μ. Τζαλονίκου (https://www.emricourse.org/ms2_2019.html)
4. Διαβαλκανικό Συνέδριο Ακτινολογίας, Heraklion **17-19 October 2019**. Δ. Τσέτης (<https://www.bcr2019.gr/p/scientific-programme>)

Περί τέχνης ο λόγος.

Περί τέχνης ο λόγος.

Ο Ισπανός ζωγράφος Φ. Γκόγια έχει αποτυπώσει με απaráμιλλη δεξιοτεχνία μια κρίσιμη στιγμή της ζωής του όπου σώζεται χάρη στην άμεση παρέμβαση του γιατρού και προσωπικού του φίλου Αριέτα. Το έργο ζωγραφίστηκε το 1820 σαν δώρο ευγνωμοσύνης στο γιατρό από το ζωγράφο.

Ο γιατρός συγκρατεί αγκαλιάζοντας τον ασθενή ενώ του προσφέρει ένα ποτήρι νερό ή φάρμακο με το δεξί του χέρι. Η ατμόσφαιρα είναι δραματική με έντονη την αποτύπωση της ψυχικής επαφής του ασθενή με το γιατρό του και παραπέμπει σε ιερή μετάληψη. Ο Γκόγια εξουθενωμένος αδράττει το σεντόνι σε μια ύστατη προσπάθεια να επανακτήσει τις δυνάμεις του. Οι σκοτεινές μορφές στο βάθος καιροφυλακτούν και επιτείνουν την αγωνία της στιγμής.

Ο Γκόγια θεωρείται ο σπουδαιότερος Ισπανός καλλιτέχνης, από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι τις αρχές του 19ου. Το έργο του, που ανήκει στην περίοδο του ροκοκό και του ρομαντισμού, περιλαμβάνει περισσότερους από 700 πίνακες ζωγραφικής, 900 σχέδια και σχεδόν 300 χαρακτικά. Υπήρξε εξαιρετος προσωπογράφος και αναγνωρίστηκε για το έργο του από τη βασιλική αυλή απολαμβάνοντας για χρόνια ιδιαίτερες τιμές.

Σε διαφορετικό ύφος το έργο του με τίτλο τα «Καπρίτσια», στα οποία στηλιτεύει την Αυλή, τα ήθη και έθιμα μιας κοινωνίας που βυθίζεται στις δεισδαιμονίες και προκαταλήψεις.

Σε ηλικία 46 χρονών ο ζωγράφος αρρωσταίνει από άγνωστη ασθένεια και καθηλώνεται σχεδόν δύο χρόνια με συμπτωματολογία περιστασιακής παράλυσης, εμβοές, δυσκολία στη βάρδιση. Η ασθένεια και η τα ταραχώδη χρόνια που ακολούθησαν για την Ισπανία, φαίνεται να επηρεάζουν καταλυτικά το έργο του.

Ο Γκόγια ανακάμπτει από την ασθένεια, όμως η

τέχνη του γίνεται περισσότερο σκοτεινή γεμάτη με φαντάσματα και εφιάλτες. Μια σύγχρονη ερμηνεία αποδίδει τα συμπτώματα της ασθένειας του ζωγράφου στο σύνδρομο Susac ενώ μια άλλη εκδοχή στη σύφιλη ή κάποια ιογενή εγκεφαλίτιδα.

Ο Γκόγια πεθαίνει σε ηλικία 82 ετών στο Μπορντώ.

Πηγές: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC535989/#ref1>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1896566/?page=3>

<https://www.onmed.gr/ygeia-eidhseis/story/354881/o-zografos-gkogia-epasxe-apomia-spania-aytoanosi-pathisi-to-syndromosusac>

<http://peritexnisologos.blogspot.com/2013/01/francisco-goya-1746-1828.html>

Wikipedia

Medicine and Art

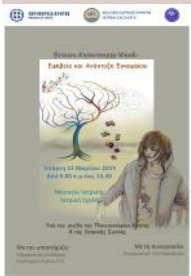
Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

Εκδηλώσεις τέχνης και λόγου

Το Μουσείο Ιατρικής συνεχίζει τις εκδηλώσεις λόγου και τέχνης με διαθεματικές προσεγγίσεις για το ευρύ κοινό και την εκπαιδευτική κοινότητα.

Το νέο έτος 2019 ξεκίνησε με την ημερίδα με θέμα: «**Αναδεικνύοντας την αρωματική και κοσμητολογική διάσταση των φαρμακευτικών φυτών**» που πραγματοποιήθηκε την **Τετάρτη 13 Φεβρουαρίου 2019**. Η ημερίδα πλαισιώθηκε από workshop με παρασκευή καλλυντικών προϊόντων και επισκέψεις Σχολείων.

Στον Εγκέφαλο ήταν αφιερωμένη η εκδήλωση με τίτλο «**Εφηβεία και ανάπτυξη του Εγκεφάλου**» που πραγματοποιήθηκε την **Τετάρτη 13 Μαρτίου 2019**. Στο πλαίσιο της ημερίδας οργανώθηκαν βιωματικές δράσεις με θέμα τον Εγκέφαλο, ξεναγήσεις στο Μουσείο και την Ιατρική Σχολή με κοινό μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων της πόλης. Η ημερίδα διοργανώθηκε από το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης, την Περιφέρεια Κρήτης και την Ελληνική Εταιρία για τις Νευροεπιστήμες και εντάχθηκε στις δράσεις της Διεθνούς Εβδομάδας Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο.

Και μια εκδήλωση με θέμα «**Η Ιατρική Τεχνολογία στην Αρχαία Ελλάδα**» πραγματοποιήθηκε την **Πέμπτη 2 Μαΐου 2019**. Ομιλία του Ακαδημαϊκού, Ομότιμου Καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και συγγραφέα Θεοδόση Τάσιου.

Συνδιοργάνωση: Σύλλογος Ηρακλείου Φίλων Πανεπιστημίου Κρήτης, Μουσείο Ιατρικής Κρήτης, Μορφωτικός Σύλλογος Επιστημών Υγείας Π.Κ.

Το μουσικό σχήμα του Μουσείου Ιατρικής Κρήτης «**ΙΑΜΑ**» εκπροσώπησε την Ελλάδα στο διεθνές φεστιβάλ μουσικών συγκροτημάτων που απαρτίζονται από γιατρούς, στην πόλη Tihany της Ουγγαρίας, **το Σάββατο 11 Μαΐου 2019**.

Επόμενη Εκδήλωση: Ιατρική και Διάστημα

Την Τετάρτη 29 Μαΐου 2019 θα πραγματοποιηθεί στο Μουσείο Ιατρικής απογευματινή εκδήλωση με θέμα «**Ιατρική και Διάστημα**». Ο σκοπός της εκδήλωσης είναι να αναδείξει ποικίλες όψεις του πεδίου της διαστημικής ιατρικής. Η θεματολογία της εκδήλωσης περιλαμβάνει βασικές γνώσεις Αστροφυσικής για επιστήμονες υγείας, βιοϊατρική έρευνα στο διάστημα, ιατρική του διαστήματος από τη σκοπιά της Ιστορίας της Ιατρικής καθώς και σενάρια για τη ζωή των γιατρών στο Διάστημα στο μέλλον.

Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

Σεμινάρια

Το Φθινόπωρο του 2018 διεξήχθη με μεγάλη συμμετοχή και ανταπόκριση το πρώτο σεμινάριο επιμόρφωσης- κατάρτισης με τίτλο: **«Φαρμακευτικά Φυτά. Από την παραδοσιακή και τη λαϊκή ιατρική στην Επιστήμη».**

Το σεμινάριο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και το ΑΤΕΙ Κρήτης.

«Τέχνες και Άνθρωπος»

Το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης στο β' εξάμηνο του ακαδ. έτους 2018-19 διοργανώνει κύκλο έξι σεμιναρίων με θέμα «Τέχνες και Άνθρωπος» στο πλαίσιο του προπτυχιακού μαθήματος της Ιατρικής Σχολής *Ιατρική και Επιστήμες του Ανθρώπου (Medical Humanities)* (Επιστημονικός Υπεύθυνος: Διευθυντής Μουσείου Ιατρικής Κρήτης, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Ι. Μουζάς). Τα σεμινάρια βασίζονται στη διαθεματική σύνδεση της Ιατρικής με τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Σε αυτό το πλαίσιο οι εισηγητές των μαθημάτων προέρχονται από διαφορετικούς χώρους έρευνας. Με αφορμή ένα κείμενο οι ομιλητές παρουσιάζουν διεπιστημονικά θέματα από τη φιλοσοφία, τη βιολογία, τις νευροεπιστήμες, τη γλωσσολογία και τη λογοτεχνία. Μετά το τέλος της ομιλίας ακολουθεί ελεύθερη συζήτηση με το κοινό.

Τα σεμινάρια απευθύνονται σε προπτυχιακούς φοιτητές αλλά και στο ευρύ κοινό.

Μουσειολογική Μελέτη

Ένα σημαντικό έργο ολοκληρώθηκε για το Μουσείο Ιατρικής: Η μουσειολογική και μουσειογραφική μελέτη που αναμένεται να αποτελέσει το διαβατήριο για μια νέα εποχή και τις ευκαιρίες της. Στη σύνταξη της μελέτης συμμετείχαν ως επιστημονικοί σύμβουλοι τα μέλη της Επιτροπής Μουσείου, καθηγητές της Ιατρικής Σχολής και άλλοι ειδικοί επιστήμονες. Το έργο εκπονήθηκε από ομάδα αρχιτεκτόνων και μουσειολόγων του εξειδικευμένου γραφείου μελετών TETRAGON, υπό την καθοδήγηση της κ. Ελένης Βρετζάκη. Η μουσειολογική μελέτη χρηματοδοτήθηκε από την Περιφέρεια Κρήτης ενώ το συντονισμό του έργου είχε η Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ενα σημαντικό έργο ολοκληρώθηκε για το Μουσείο Ιατρικής: Η μουσειολογική και μουσειογραφική μελέτη που αναμένεται να αποτελέσει το διαβατήριο για μια νέα εποχή και τις ευκαιρίες της. Στη σύνταξη της μελέτης συμμετείχαν ως επιστημονικοί σύμβουλοι τα μέλη της Επιτροπής Μουσείου, καθηγητές της Ιατρικής Σχολής και άλλοι ειδικοί επιστήμονες. Το έργο εκπονήθηκε από ομάδα αρχιτεκτόνων και μουσειολόγων του εξειδικευμένου γραφείου μελετών TETRAGON, υπό την καθοδήγηση της κ. Ελένης Βρετζάκη. Η μουσειολογική μελέτη χρηματοδοτήθηκε από την Περιφέρεια Κρήτης ενώ το συντονισμό του έργου είχε η Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Η θεραπευτική χρήση των φυτών ανάγεται στην προϊστορική εποχή. Στην Ιλιάδα οι ήρωες που τραυματίζονται στο πεδίο της μάχης αξιοποιούν τις ιδιότητες βοτάνων. Στην «Οδύσσεια» ο καταπονημένος Οδυσσεάς καταφεύγει σχεδόν ενστικτωδώς στην κατάφυτη όχθη του ποταμού στη Σχερία αφήνοντας τα βότανα της περιοχής να απαλύνουν τις πληγές του έως ότου διασωθεί από την ακολουθία της Καλυψώς. Η μάγισσα Κίρκη γνωρίζει βότανα ικανά να μεταμορφώσουν του άνδρες του Οδυσσεά σε χοίρους αλλά και τα αντίδοτά τους ενώ ο Ησίοδος περιγράφει στη γιγαντομαχία την προσπάθεια της Γης να βρει το βοτάνι εκείνο που θα καταστήσει τους γίγαντες άτρωτους στα όπλα των Θεών του Ολύμπου. Κάνοντας ένα χρονικό άλμα εντοπίζουμε στον «Ερωτόκριτο» του Βισέντζου Κορνάρου ένα βοτάνι που αλλάζει την όψη του ήρωα όταν επιστρέφει από την εξορία στην Αθήνα.

Αναφορές αλλά και μοτίβα που σχετίζονται με τη χλωρίδα του ελληνικού τοπίου συναντώνται στην αρχαία ελληνική, τη βυζαντινή και τη νεότερη γραμματεία. Η ελληνική λογοτεχνία κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου και κατά τη διάρκεια του 20ου κατάφερε να ενσωματώσει δημιουργικά τα καλλιτεχνικά ρεύματα της Δύσης εμπνεόμενη από την ελληνική φύση, παράδοση και ιστορία. Κατά την ίδια περίοδο επιτεύχθηκε η μετάβαση από την παραδοσιακή στη μοντέρνα γραφή με τα διδάγματα της πρώτης να εντάσσονται δημιουργικά στη δεύτερη.

Στην πεζογραφία είναι χαρακτηριστικές οι αναφορές στην ιτιά στα «Μυστικά του Βάλτου» της Π. Δέλτα, στην «αγριοκρομμύδα, δρακοντιά και το τρίμερο» στη «Φόνισσα» του Παπαδιαμάντη. Παράλληλα σε ποιητικά έργα από τον «Κρητικό» του Δ. Σολωμού ως το «Ανθοδέσμαι» του Κ.Π. Καβάφη και την «Ρωμοσύνη» του Γ. Ρίτσου συναντά κανείς τον «κρίνο», τα φυτά «ακόνιτον, ελλέβορον και κώνειον» αλλά και τη λεβάντα και τη μαντζουράνα.

Είναι αξιοσημείωτη η εξοικείωση ποιητών και συγγραφέων με τα βότανα. Στην αντίληψή τους, τα συνθετικά στοιχεία του φυσικού τοπίου, εν οίς και τα βότανα,

είναι στοιχεία της πλοκής του ποιητικού μύθου. Η θετική στάση τους προς τη λαϊκή γλώσσα και παράδοση ευνοεί όχι μόνο την ονομαστική αναφορά των βοτάνων αλλά και την αξιοποίηση των ιδιοτήτων και των δοξασιών που τα χαρακτηρίζουν. Τα βότανα τείνουν να εμφανίζονται περισσότερο σε έργα ποιητών του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου (Αρ. Βαλαωρίτης, Κ. Παλαμάς) οι οποίοι ενδεχομένως είχαν περισσότερα σχετικά ερεθίσματα. Παρόλα αυτά οι αναφορές δεν λείπουν από εμβληματικά έργα όπως το «Άξιον Εστί» στη συνέχεια του 20ου αιώνα.

Συνολικά, η παρουσία των βοτάνων στη λογοτεχνία αντιπροσωπεύει τη γνώση αλλά και την παρουσία της λαϊκής ιατρικής στις κοινωνίες και τις εποχές που κάθε έργο αντικατοπτρίζει. Σημαντικό θα ήταν να διερευνηθούν κατά αντιστοιχία παλαιότερες περιόδους καθώς και οι σύγχρονες τάσεις της νεοελληνικής λογοτεχνίας

Το άρθρο αποτελεί μέρος Ανακοίνωσης του Μουσείου Ιατρικής Κρήτης, (εισήγηση Χ. Τσαγκάρη)

Παγκρήτιο Ιατρικό Συνέδριο, Χανιά Νοέμβριος 2018,

Η Μαριέττα Δερμιτζάκη διετέλεσε Γραμματέας της Ιατρικής Σχολής από το 1986 έως το 2015. Με ιδιαίτερη χαρά δέχθηκε να μας αφηγηθεί ιστορίες από την καθημερινότητα της Ιατρικής Σχολής όπως την έζησε στα χρόνια της θητείας της.. Για όσους τη γνώρισαν, ήταν πάντα ευγενής, προσηνής αλλά και οξυδερκής. Φύσει αισιόδοξη και ευχάριστη προσωπικότητα με χιούμορ αλλά και απaráμιλλη ψυχραιμία σε δύσκολες καταστάσεις.

Κάπως έτσι θα μπορούσαμε να σκιαγραφήσουμε το πορτραίτο της. Ας αφήσουμε όμως την ίδια να μας μεταφέρει τις αναμνήσεις της από τα χρόνια εκείνα..

Υπηρετήσατε για πολλά χρόνια ως γραμματέας της Ιατρικής Σχολής. Από την επιτελική αυτή θέση θα είναι σίγουρα πλούσιες οι εμπειρίες και αναμνήσεις σας. Πείτε μας πότε ξεκίνησε η θητεία σας και πότε ολοκληρώθηκε.

Ξεκίνησα τη θητεία μου στην Ιατρική Σχολή το Σεπτέμβριο του 1984, με την είσοδο των πρώτων φοιτητών, κατ'αρχήν ως μέλος του προσωπικού της Γραμματείας και από το 1986 ως Γραμματέας της Σχολής. Αφυπηρέτησα το Δεκέμβριο του 2015.

Με το πέρασμα των χρόνων άλλαζε σίγουρα και η δυναμική της Σχολής. Πως καταγράφετε με τη δική σας ματιά την πορεία της στο χρόνο;

Τα πρώτα χρόνια από την ίδρυση της, το κλίμα ήταν περισσότερο οικογενειακό. Μικρός αριθμός φοιτητών και μελών Δ.Ε.Π. αλλά και εργαζομένων. Ξέραμε τους φοιτητές με το μικρό τους όνομα, τις προσωπικές τους ιστορίες. Μέσα από τις εμπειρίες αυτές μαθαίναμε κι εμείς οι ίδιοι. Μεγαλώσαμε μαζί με τη Σχολή...

Αναπολείτε κάποιες εποχές ή γεγονότα από τη θητεία σας στην Ιατρική Σχολή;

Οποσδήποτε αναπολώ τα χρόνια εκείνα που φοιτητές και εργαζόμενοι είχαμε μια ιδιαίτερη σχέση. Η κοινωνική ζωή ήταν συνέχεια της εργασιακής μας καθημερινότητας. Τα πρώτα χρόνια οργανώναμε θεατρικές παραστάσεις, αποκριάτικες εκδηλώσεις, γιορτές, εκδρομές. Πέραν όμως αυτών αναπολώ και την καθημερινότητα στο χώρο εργασίας γιατί ήταν πλούσια σε θεματολογία, εμπειρίες και ενδιαφέροντα σ' ένα ευχάριστο περιβάλλον.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- Μ.ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ

Μικρές ιστορίες που έδιναν μια χαρούμενη νότα στην καθημερινότητα...

Πολλά έχω να θυμηθώ αλλά αυτό που μου έρχεται στη μνήμη αυτή τη στιγμή είναι ένα γεγονός από μια τελετή ορκωμοσίας πτυχιούχων προπτυχιακών φοιτητών της Σχολής. Ενώ πλησίαζε η ώρα της έναρξης της τελετής, διαπιστώσαμε πανικόβλητοι ότι δεν είχαμε το Ευαγγέλιο στο οποίο ορκιζόταν οι φοιτητές. Ο τότε Πρόεδρος με μεγάλη ψυχραιμία πρότεινε να δανειστούμε ένα δερματόδετο τόμο από τη Βιβλιοθήκη της Σχολής πράγμα που κάναμε ενώ συνεχίζαμε το ψάξιμο. Προς μεγάλη μας ανακούφιση και ενώ ήμασταν ήδη στο αμφιθέατρο για να ξεκινήσει η τελετή, διαπιστώσαμε ότι το Ευαγγέλιο είχε παραμείνει μέσα στο καλάθι ορκωμοσίας, κάτω από τα πτυχία και τα πρωτόκολλα ορκωμοσίας και έτσι τελευταία στιγμή... σώθηκε η κατάσταση.

Επίσης είχαμε έθιμο κάθε πρωταπριλιά να καταστρώνουμε σχέδια «εξαπάτησης» της Διοίκησης της Σχολής. Μερικά είναι η αλήθεια ότι ήταν πολύ πετυχημένα! Στις περιπτώσεις αυτές οι ενέργειες από πλευράς Διοίκησης ήταν ακαριαίες και εμείς τρέχαμε να προλάβουμε τις αλυσιδωτές αντιδράσεις....

Ορκωμοσία πρώτων φοιτητών Ιατρικής Σχολής. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι ήταν μια σημαντική στιγμή στην ιστορία της.

Σίγουρα ήταν μια σημαντική στιγμή. Θυμάμαι την πρώτη τελετή που έγινε στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου τον Ιούλιο του 1990. Ανάμεσα στους φοιτητές που ορκίσθηκαν τότε ήταν και σημερινά μέλη Δ.Ε.Π που υπηρετούν στη Σχολή

‘Ανθρωποι που χάραξαν την πορεία της Ιατρικής Σχολής κατά τη γνώμη σας

Μια πολύ σημαντική προσωπικότητα ήταν αδιαμφισβήτητα ο Δημήτρης Εμμανουήλ που διετέλεσε Πρόεδρος της Ιατρικής επί σειρά ετών στα πρώτα χρόνια λειτουργίας της Σχολής, ένας άνθρωπος με ήθος, εντιμότητα, σεμνότητα και ηγετικές ικανότητες.

Θα πρέπει βέβαια να επισημάνω ότι και όλες οι επόμενες εκλεγμένες Διοικήσεις της Σχολής (Πρόεδροι και Κοσμήτορες) ανάλογα με το όραμά τους και τις ευκαιρίες που δόθηκαν συνετέλεσαν στην εξέλιξη της σχολής μέσα στο χρόνο.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- Μ.ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ

Γεγονότα που θεωρείτε ότι αποτέλεσαν σταθμό στην ιστορία της Σχολής.

Στην αρχή η Σχολή φιλοξενήθηκε στα προκατασκευασμένα κτίρια της Κνωσού και οι πρώτοι φοιτητές ασκήθηκαν στις κλινικές του Βενιζελείου Νοσοκομείου.

Η μεταφορά στο νέο κτίριο της Σχολής καθώς και η έναρξη της λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου αποτέλεσε σταθμό στην λειτουργία της Σχολής. Η έναρξη των Π.Μ.Σ ήταν επίσης ένας σημαντικός σταθμός επίσης στην ανάπτυξη της Σχολής.

Υπήρχαν σίγουρα και δυσάρεστες στιγμές ή συγκυρίες για τη Σχολή όπου υπηρετήσατε. Πως τις αντιμετωπίσατε τότε και τι έχει μείνει για σας σήμερα ως απόηχος ή ανάμνηση.

Μια δύσκολη περίοδος που η Σχολή δοκιμάστηκε σοβαρά ήταν όταν υπήρξε δικαστική εμπλοκή ορισμένων μελών ΔΕΠ και των Διοικήσεων της Σχολής και του Παν/μίου. Ευτυχώς η περίοδος έληξε σύντομα και η Σχολή επανήλθε στο πρότερο κλίμα.

Όμως και η απώλεια αγαπημένων μας προσώπων ήταν δυσάρεστη εμπειρία για μας. Ο απροσδόκητος θάνατος του Δημήτρη Εμμανουήλ και του Αγγελου Κρανίδη ήταν μεγάλη δοκιμασία για τη Σχολή μας εκείνα τα χρόνια. Αγαπημένοι συνάδελφοι επίσης με τους οποίους δενόμασταν με ειλικρινή φιλία χάθηκαν και αυτό μας συγκλόνισε ιδιαίτερα.

Κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές επηρέασαν τις εργασιακές σχέσεις στο Πανεπιστήμιο;

Το 2013 το Πανεπιστήμιο ήρθε αντιμέτωπο με μια μεγάλη πρόκληση η οποία νομίζω ότι στιγμάτισε με κάποιο τρόπο την πορεία του. Η έξοδος υπαλλήλων που μετά από κρίση οδηγήθηκαν σε διαθεσιμότητα με βάση νομοθετική ρύθμιση, έφερε τους εργαζόμενους αντιμέτωπους με μια πρωτόγνωρη κρίση. Φιλίες δοκιμάστηκαν, ανθρώπινες σχέσεις κατέρρευσαν, πικρίες και διαψεύσεις άλλαξαν το κλίμα της καθημερινότητας.

Το ωρομετρικό σύστημα ήταν επίσης μια δυσάρεστη εμπειρία που θεωρώ ότι άστοχα εφαρμόστηκε για κάποιο χρονικό διάστημα. Νοιώσαμε ότι ξαφνικά τέθηκε θέμα αξιοπιστίας μας και αυτό υπονόμησε τις εργασιακές σχέσεις στο Πανεπιστήμιο.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- Μ.ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ

Η στάση σας στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού. Συναντήσατε εμπόδια από την ιεραρχία της Διοίκησης στον τομέα αυτό;

Η σχέση μου με το προσωπικό ήταν πάντα πολύ καλή θα έλεγα προστατευτική. Νομίζω ότι δεν συνάντησα ιδιαίτερα προβλήματα σε αυτό γιατί υπήρχε ένα κλίμα ομαδικής προσφοράς και συνεργασίας. Χάρη σε αυτό πορευόμασταν όλοι με φιλοτιμία και αλληλοεκτίμηση.

Θεωρείτε ότι μια διοικητική θέση ευθύνης πρέπει να διαχωρίζει το συναίσθημα από την άσκηση εξουσίας;

Σε κάποιο βαθμό ,ναι , το συναίσθημα πρέπει να διαχωρίζεται για την καλύτερη λειτουργία της υπηρεσίας. Εγώ πάντως κατά την άσκηση των καθηκόντων μου δεν το κατάφερα , αλλά ούτε το επεδίωξα.

Βρεθήκατε ποτέ στη δύσκολη θέση να έρχεστε σε σύγκρουση με τις αξίες και την ιδεολογία σας; Πως αντιμετωπίζατε τις συγκρουσιακές καταστάσεις στη θητεία σας.

Η θέση μου ήταν να επισημαίνω στον εκάστοτε Πρόεδρο ή Κοσμήτορα την ισχύουσα νομοθεσία. Στην περίπτωση που εκείνος ήθελε να προχωρήσει με διαφορετικό τρόπο η ευθύνη ήταν προσωπική του. Με τον τρόπο αυτό τηρούσαμε ένα καλό κλίμα συνεργασίας στη Διοίκηση.

Η σχέση σας με τους φοιτητές;

Το σημαντικότερο σημείο αναφοράς της θητείας μου ήταν οι φοιτητές οι οποίοι απασχολούσαν πολύ την καθημερινότητα μου. Ήμουν κοντά στα καθημερινά τους προβλήματα και συχνά συλλάμβανα τον εαυτό μου να επιχειρηματολογώ υπέρ τους στη Διοίκηση της Σχολής. Είναι ιδιαίτερα συγκινητικό να συναντιέμαι μετά από τόσα χρόνια με φοιτητές μας και να απολαμβάνω την εκτίμηση και τη χαρά τους.

Με την πολύτιμη εμπειρία σας τώρα τι θα συμβουλευάτε τους νεώτερους συναδέλφους.

Θα τους συμβούλευα:

Να συνεργάζονται πάντα μεταξύ τους με τρόπο αρμονικό, να έχουν αλληλοσεβασμό και αλληλοκατανόηση , να βοηθά ο ένας τον άλλο. Έτσι η καθημερινότητα παίρνει μια άλλη διάσταση.

Εθισμός στο Διαδίκτυο

Εισαγωγή

Αρκετοί ειδικοί υποστηρίζουν πως ο εθισμός στο διαδίκτυο παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με τις διαταραχές εθισμού στις ουσίες, δηλαδή υπερβολική χρήση, φαινόμενα απόσυρσης, ανοχής και αρνητικές επιπτώσεις από την χρήση. Παρά ταύτα ομάδες ειδικών αμφισβητούν την θέση αυτή καταθέτοντας ως αντίλογο πως δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα από μελέτες της φυσιολογίας, που να αποδεικνύουν τα παραπάνω. Συν τω χρόνω πάντως, αυξάνονται οι κλινικές αναφορές που περιγράφουν βιώματα άγχους, ευερεθιστότητας και ψυχοκινητικής ανησυχίας σε περιπτώσεις βίαιης και απότομης διακοπής της χρήσης του διαδικτύου.

Διάφοροι ορισμοί έχουν χρησιμοποιηθεί για το φαινόμενο της Εξάρτησης από το Διαδίκτυο (ΕΑΔ) όπως “Προβληματική Χρήση του Διαδικτύου”, “Παθολογική Χρήση του Διαδικτύου”, “Υπερβολική Χρήση του Διαδικτύου”, “Καταναγκαστική Χρήση του Διαδικτύου” ή “Εθισμός στον Υπολογιστή” και πρόσφατα “Εξάρτηση από οθόνες”. Πρώτος ο Ivan Goldberg, το 1995, χρησιμοποίησε αστεειδόμενος τον όρο “εθισμός στο Διαδίκτυο” (internet addiction) για να περιγράψει τα άτομα που παρουσίαζαν τη συγκεκριμένη συμπτωματολογία

Ενώ το Διαδίκτυο περιέχει πολλαπλές εφαρμογές που μπορεί να λειτουργήσουν ως παράγοντες εθισμού, όπως τα παιχνίδια, τα τυχερά παιχνίδια, η πορνογραφία, οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, οι σελίδες αγορών κ.α., μόνο η *Διαταραχή Διαδικτυακών Παιχνιδιών* (Internet Gaming Disorder), συμπεριλήφθηκε στο DSM-5 (Diagnostic & Statistical Manual of Mental Disorders 2013) στην κατηγορία καταστάσεων που απαιτούν περαιτέρω μελέτη (conditions for further study).

Το σκεπτικό των συγγραφέων είναι ότι σαφώς χρειάζεται περισσότερη έρευνα σχετικά με την κλινική σημασία και τους υποκείμενους μηχανισμούς του φαινομένου. Τα προτεινόμενα κριτήρια, περιλαμβάνουν:

Επαναλαμβανόμενη χρήση του Διαδικτύου για συμμετοχή σε παιχνίδια, συχνά με άλλους παίκτες, που οδηγεί σε κλινικά σημαντική βλάβη ή δυσχέρεια, όπως υποδεικνύεται από πέντε (ή περισσότερα) από τα ακόλουθα συμπτώματα, σε μια περίοδο 12 μηνών:

1. Συνεχής ενασχόληση με τα διαδικτυακά παιχνίδια. Το άτομο σκέφτεται το προηγούμενο παιχνίδι ή αναμένει με ανυπομονησία το επόμενο παιχνίδι. Η ενασχόληση αυτή γίνεται η κυρίαρχη δραστηριότητα στην καθημερινή ζωή). Σημείωση: Αυτή η διαταραχή είναι διαφορετική από την εξάρτηση από τα τυχερά παιχνίδια στο Διαδίκτυο ή αλλιώς Παθολογικό Ηλεκτρονικό Τζόγο, η οποία περιλαμβάνεται σε άλλο σημείο του εγχειριδίου.
2. Συμπτώματα στέρησης- απόσυρσης όταν διακοπεί το διαδικτυακό παιχνίδι. (Αυτά τα συμπτώματα συνήθως περιγράφονται ως ευερεθιστότητα, άγχος, ή θλίψη, αλλά απουσιάζουν τα σημεία διέγερσης του αυτόνομου νευρικού συστήματος όπως αυτά παρατηρούνται στη φαρμακολογική απόσυρση)
3. Ανοχή: ανάγκη αυξανόμενου χρόνου απασχόλησης στο Διαδίκτυο
4. Ανεπιτυχείς προσπάθειες για τον έλεγχο της συμμετοχής σε παιχνίδια στο Διαδίκτυο
5. Απώλεια του ενδιαφέροντος για δραστηριότητες «χόμπι» που είχε το άτομο πριν την εμπλοκή του και ως αποτέλεσμα της χρήσης του Διαδικτύου.

Εθισμός στο Διαδίκτυο

6. Συνεχής υπερβολική χρήση παιχνιδιών στο Διαδίκτυο, παρά την επίγνωση των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων που σχετίζονται με αυτό
7. Εξαπάτηση των μελών της οικογένειας, θεραπευτών, ή άλλων σχετικά με τον χρόνο που αφιερώνει το παιδί σε παιχνίδια στο Διαδίκτυο
8. Η χρήση των παιχνιδιών στο Διαδίκτυο γίνεται προκειμένου να ξεφύγει ή να ανακουφίσει μια αρνητική διάθεση (π.χ. αισθήματα απελπισίας, ενοχής, άγχους)
9. Έχει θέσει σε κίνδυνο ή έχει χάσει μια σημαντική σχέση, εργασία, εκπαιδευτική ή εργασιακή ευκαιρία λόγω της συμμετοχής στα διαδικτυακά παιχνίδια.

Σημείωση: στη συγκεκριμένη διαταραχή περιλαμβάνονται μόνο παιχνίδια στο Διαδίκτυο που δεν σχετίζονται με τζόγο. Δεν περιλαμβάνεται η χρήση του Διαδικτύου που συμβαίνει στα πλαίσια των απαιτούμενων εργασιών μιας επιχείρησης ή επαγγέλματος. Η διαταραχή δεν συμπεριλαμβάνει άλλες ψυχαγωγικές ή κοινωνικές χρήσεις του Διαδικτύου. Ομοίως, αποκλείεται η χρήση ιστοσελίδων με σεξουαλικό ή πορνογραφικό περιεχόμενο. Η διάγνωση επιτρέπει τον καθορισμό της σοβαρότητας της διαταραχής με τον χαρακτηρισμό *ήπια*, *μέτρια* ή *σοβαρή* ανάλογα με το βαθμό της διαταραχής των καθημερινών δραστηριοτήτων. Τα κριτήρια δεν προορίζονται για κλινική χρήση αλλά σαν βάση κοινής ορολογίας για μελλοντική έρευνα έχουν σημαντικές ομοιότητες με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τη διάγνωση άλλων μορφών εθισμού.

Ενδείξεις Εθισμού στο Διαδίκτυο

Η *κλινική εικόνα* ατόμων με εθισμό στο διαδίκτυο ποικίλει, υπάρχουν όμως και κλασικά σημάδια που ένας γονέας θα μπορούσε να προσέξει και να κάνει τις κατάλληλες παρεμβάσεις. Τα συνηθέστερα σημεία ΕΑΔ είναι:

Ψυχολογικά συμπτώματα:

- Αίσθηση ευφορίας όση ώρα βρίσκεται στον υπολογιστή
- Ανικανότητα διακοπής της δραστηριότητας
- Ανάγκη για περισσότερο χρόνο στον υπολογιστή
- Παραμέληση οικογένειας και φίλων και δουλειάς η σχολείου
- Αίσθημα κενού και θλίψης όταν το παιδί δε βρίσκεται στον υπολογιστή
- Άρνηση του προβλήματος
- Θυμός και ευρεθιστότητα στην προσπάθεια ελέγχου της χρήσης
- Έντονη δυσκολία για προγραμματισμένη και οριοθετημένη χρήση Η/Υ
- Ημικρανίες

Παραμέληση προσωπικής υγιεινής

Εθισμός στο Διαδίκτυο

Η διάγνωση τίθεται κυρίως με κλινική συνέντευξη και χορήγηση ερωτηματολογίων. Ο επιπολασμός του εθισμού στο Διαδίκτυο δεν είναι σταθερός κυρίως εξαιτίας της έλλειψης σταθερών διαγνωστικών κριτηρίων, της απουσίας μεγάλων επιδημιολογικών μελετών αλλά και της αλλαγής των ποσοστών με την πάροδο του χρόνου και την πρόοδο της τεχνολογίας.

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες επιδημιολογικές μελέτες.

Σωματικά συμπτώματα:

- Διατροφικές διαταραχές (Παχυσαρκία ή απώλεια βάρους)
- Διαταραχές του ύπνου και αλλαγή των συνηθειών ύπνου
- Μυοσκελετικές παθήσεις (π.χ. σκολίωση)
- Οφθαλμολογικές διαταραχές

Πίνακας 1

Μελέτη	Επιπολασμός	Χώρα
Rucker et al	11,7	Ελβετία
Blinka et al	1,4%	25 ευρωπαϊκές χώρες
Evren et al	15,96%	Τουρκία
Ha and Hwang	2,8%	Νότιος Κορέα
Heo et al	2,8%	Νότιος Κορέα
Kaess et al	4,2%	11 χώρες
Kiraly et al	15,5%	Ουγγαρία
Li et al	11,7%	Κίνα
Li et al	18,7%	Ταϊβάν
Rumpf et al	1%	Γερμανία
Tsitsika et al	1,2%	7 ευρωπαϊκές χώρες
Wartberg et al	3,2%	Γερμανία

Εθισμός στο Διαδίκτυο

Όσον αφορά τις διαφορές στα ποσοστά ανάμεσα στα δύο φύλα, σχεδόν οι μισές από τις μελέτες διαπίστωσαν υψηλότερη συχνότητα στους άνδρες, ενώ μόνο μία μελέτη διαπίστωσε υψηλότερα ποσοστά στις γυναίκες.

Συννοσηρότητες

Το σύνολο των σύγχρονων μελετών, αναφέρει υψηλή συννοσηρότητα ΕΑΔ με άλλες ψυχιατρικές διαταραχές. Οι περισσότερες από τις μελέτες δείχνουν ότι η συννοσηρότητα αποτελεί τον κανόνα και όχι την εξαίρεση. Έτσι ΕΑΔ συνυπάρχει με :

- Κατάθλιψη
- Άγχος
- Χρήση Αλκοόλ
- Διαταραχή Ελέγχου των Παρορμήσεων
- Επιθετικότητα
- Διαταραχές Προσωπικότητας της Εφηβείας
- Υπομανία
- Μανία
- Δυσθυμία
- Ιδεοψυχαναγκαστική,αποφευκτική και οριακή διαταραχή της προσωπικότητας
- Κοινωνική Φοβία
- Σωματικός πόνος
- Διαταραχή Διαγωγής και υπερκινητικότητα
- Ιδεοψυχαναγκαστική Διαταραχή
- Αϋπνία

Επιπτώσεις

Οι επιπτώσεις της ΕΑΔ είναι ποικίλες και επηρεάζουν την συνολική λειτουργικότητας του ατόμου.

Μείζονα προβλήματα προκύπτουν στο πλαίσιο της οικογένειας, όπου η ΕΑΔ αποτελεί συνήθη πηγή σύγκρουσης. Ο εθισμός δημιουργεί σημαντική απόκλιση από την ομοιόσταση της οικογένειας, και συχνά οδηγεί σε ενδοοικογενειακές συγκρούσεις και επαναπροσδιορισμό των οικογενειακών ισορροπιών. Οι γονείς πολλές φορές είναι ανήμποροι να ελέγξουν τη χρήση του Διαδικτύου από τα παιδιά, δεδομένου ότι οι περισσότεροι έχουν λιγότερες γνώσεις σχετικά με τις νέες τεχνολογίες, δεν γνωρίζουν τις βλαβερές επιπτώσεις της υπερβολικής χρήσης, ούτε και γνωρίζουν πως να αντιδράσουν σε περιπτώσεις ΕΑΔ. Σε αρκετές περιπτώσεις και με δεδομένες τις οικονομικές ανάγκες των οικογενειών, τις εργασιακές συνθήκες των γονέων και την απουσία τους από το σπίτι, κάποιοι γονείς προτιμούν τα παιδιά τους να ασχολούνται με το Διαδίκτυο στο σπίτι, αντί να βρίσκονται σε δραστηριότητες εκτός σπιτιού.

Συμπερασματικά

Η έρευνα και η μελέτη σχετικά με τη φύση του ΕΑΔ βρίσκεται ακόμα σε αρχικά στάδια παρά τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό των δημοσιευμένων μελετών. Πολλές μελέτες έχουν προσπαθήσει να απαντήσουν σε ερωτήσεις όπως: οι χρήστες εθίζονται στην ίδια την τεχνολογία; εθίζονται σε συγκεκριμένες εφαρμογές; είναι εθισμένοι στο αίσθημα ελέγχου και στην ανωνυμία που προσφέρονται από τη χρήση του Διαδικτύου; Μήπως η ίδια η φύση του Διαδικτύου αποτελεί εθιστικό παράγοντα;

Τα άτομα που παρουσιάζουν σοβαρό εθισμό, αναφέρουν ότι τα χαρακτηριστικά του Διαδικτύου που το καθιστούν *ακαταμάχητο*, περιλαμβάνουν :την ευκολία χρήσης και πρόσβασης, το πλήθος των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες, την ανωνυμία, την διαδραστικότητα, κ.α. Οι περισσότερες εφαρμογές του Διαδικτύου είναι απλές στη χρήση και ως εκ τούτου διευκολύνουν την χρήση από μεγάλο πληθυσμιακό κοινό. Επιπλέον, τα κοινωνικά δίκτυα δίνουν την δυνατότητα συμμετοχής σε ομάδες και δημιουργούν στον συμμετέχοντα την αίσθηση ισοτιμίας σε διαπροσωπικές αλληλεπιδράσεις.

Οι επιπτώσεις από τη χρήση του Διαδικτύου στην ψυχική υγεία παραμένει ακόμα αρκετά ασαφής παρόλο που έχει αλλάξει τόσο ριζικά τον τρόπο ζωής, εκπαίδευσης και εργασίας. Οι νέοι, αγνώστοι και ταχέως εξελισσόμενοι όροι που θέτει ο εικονικός κόσμος του διαδικτύου καθώς και η ασταμάτητη και γοητευτική επιρροή του στους νέους, καθιστούν την εντατικοποίηση των προσπαθειών της επιστημονικής κοινότητας, να κατανοήσει την φύση των δεδομένων αυτών επιτακτική. Η τεχνολογία παραμένει πολύ πιο μπροστά από την επιστημονική έρευνα και οι μελετητές της ΕΑΔ συνεχώς βρίσκονται μπροστά σε νέες προκλήσεις. Επιβάλλεται λοιπόν η συνέχιση της προσπάθειας της συλλογής και σε βάθος ανάλυσης νέων δεδομένων που θα οδηγήσουν στην καλύτερη και ορθολογικότερη χρήση του διαδικτύου.

Ένας κύκλος κλείνει. Αδάμ Χατζηδάκης

Η πρώτη μου επαφή με το ΠΑΓΝΗ ήταν γύρω στο 1987-88 όταν σαν νεαρός φοιτητής από τη Γερμανία ερχόμουν για τις θερινές διακοπές μου. Θυμάμαι το εντυπωσιακό εργοτάξιο που εξερευνούσαμε με περιέργεια μαζί με άλλους φίλους, και αυτούς φοιτητές Ιατρικής, προσπαθώντας να φανταστούμε ποιο τμήμα θα δημιουργούταν σε κάθε έναν από τους χώρους που περιδιαβαίναμε. Και φυσικά αναρωτιόμασταν αν κάποτε θα είχαμε την ευκαιρία να εργαστούμε σε αυτό.

Πέρασε ο καιρός και το έφερε η μοίρα να αρχίσω εδώ την Ειδικότητα της Ακτινολογίας τον Οκτώβριο του 1992. Σε ένα Νοσοκομείο που ακόμα προσπαθούσε να βρει τα πατήματα του, σε χώρους που ακόμα δεν είχαν γεμίσει από προσωπικό και μηχανήματα, που είχε όμως ήδη μια πρώτη μαγιά από ανθρώπους με όρεξη και μεράκι να δημιουργήσουν κάτι σημαντικό.

Μπορεί κατά τη διάρκεια της Ειδικότητας μου να μην είχαν ακόμα αναπτυχθεί όλες οι απεικονιστικές Μονάδες του Εργαστηρίου μας, αλλά οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες που είχα εγώ και οι υπόλοιποι νεαροί συνειδικευόμενοι μου ήταν πολλές και σπάνιες. Πολλές, γιατί οι Δάσκαλοι που είχαμε βρήκαν σε εμάς υλικό πρόθυμο να μάθει και να προσφέρει. Σπάνιες, γιατί όσο περνάνε τα χρόνια, το σύστημα δεν μπορεί να απορροφήσει όλους αυτούς που εκπαιδευσε άσχετα αν το αξίζουν ή όχι. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώθηκε είχαμε την ευκαιρία να το διαμορφώσουμε μαζί με τους Καθηγητές και Επιμελητές μας και αναπτύχθηκε πάνω και στις δικές μας ανάγκες. Κάθε ακτινολογική εξέταση που γινόταν ένοιωθες πως «ξανα-ανακαλυπτόταν» επιστημονικά, επειδή γινόταν για πρώτη φορά στο νησί μας. Και ειδικά οι επεμβατικές ακτινολογικές πράξεις που ξεκίνησαν τα πρώτα χρόνια ήταν συναρπαστικές ακόμα και αν επρόκειτο για μια απλή Μυελογραφία ή Λεμφαγγειογραφία, μέθοδοι που πλέον έχουν λίγο-πολύ εγκαταλειφτεί. Ήταν όμως πολύ όμορφο που ζήσαμε αυτή τη μετάβαση της παλιάς με τη σύγχρονη Ακτινολογία.

Επίσης, αξίζει να θυμόμαστε όλους τους παλιούς Δασκάλους των άλλων Ειδικοτήτων που είχαμε τη τύχη να συναναστραφούμε, ανθρώπους σημαντικούς Πανελληνίως, ανθρώπους που διαμόρφωσαν το ύφος και το ήθος της Σχολής και του Νοσοκομείου στη πρώτη 10ετία της ζωής του. Είναι αυτονόητο ότι οι δεσμοί που χτίστηκαν είναι ισχυροί και διαχρονικοί. Το ίδιο ισχύει όμως και με τους δεσμούς που αποκτάς με το Νοσοκομείο στο οποίο νιώθεις ότι ανέπτυξες και δημιούργησες και εσύ ο ίδιος. Γίνεσαι λοιπόν χωρίς να το πολυσκεφτείς σιγά-σιγά κομμάτι του Οργανισμού αυτού, νιώθεις σαν ένα από τα κύτταρα του.

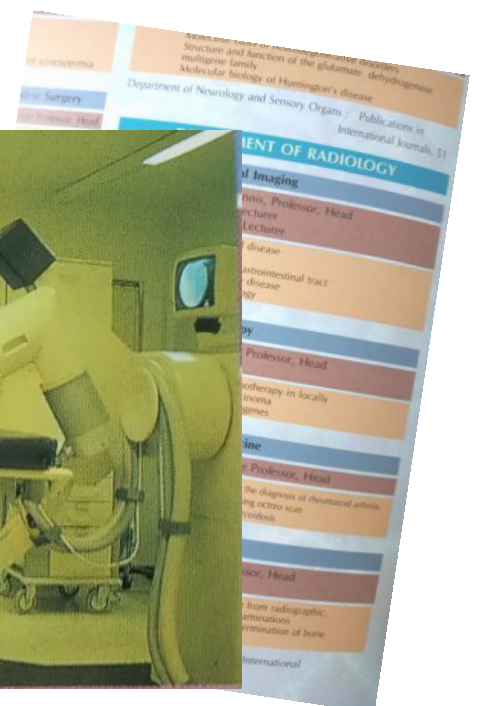
Ένα από τα σημαντικότερα κέρδη που έχεις όταν δουλεύεις σε ένα Νοσοκομείο που διαμορφώνεται μαζί σου, είναι η εμπιστοσύνη που μπορεί να σου δείξουν οι ανώτεροι σου εάν δουν ότι μπορείς και θέλεις να προσφέρεις κάτι παραπάνω από αυτό που θα περίμεναν από εσένα. Αυτό προσωπικά το ένοιωσα πολλές φορές έντονα και δεν μπορώ να σκεφτώ πως θα εξελισσόταν η ιατρική καριέρα μου εάν έκανα Ειδικότητα σε ένα άλλο μεγάλο Νοσοκομείο της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Ένας κύκλος κλείνει. Αδάμ Χατζηδάκης

Υπήρξαν λοιπόν άνθρωποι που με έπιασαν από το χέρι για να μου μάθουν τέχνες και γράμματα, που μου έδωσαν ευκαιρίες, που με στήριζανόταν κατάλαβαν ότι μπορώ να ανταποκριθώ, που με ενθάρρυναν να πάρω πρωτοβουλίες, που με έσπρωξαν να πάω και αλλού για εξειδικευμένη εκπαίδευση, που με προέτρεψαν να περιμένω υπομονετικά την ευκαιρία μου στην Ιατρική Σχολή που τελικά ήρθε το 1998.

Είχα επίσης τη τύχη να δουλέψω σε ένα Τμήμα από το οποίο παρέλασαν Γιατροί-Μύθοι του παγκοσμίου στερεώματος, που ήρθαν για να μας κάνουν ένα μάθημα ή ένα σεμινάριο, να μας συμβουλέψουν, να μας διδάξουν μια νέα μέθοδο ή τεχνική. Το Εργαστήριο μας ήταν πόλος έλξης για πολλούς λόγω του ανθρώπου που το δημιούργησε και που από ένα άψυχο πράγμα έφτιαξε ένα διεθνούς φήμης Κέντρο. Ένα Εργαστήριο που μετά από 15 χρόνια λειτουργίας συνδιοργάνωσε ένα Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ακτινολογίας. Ένα Εργαστήριο που έβγαλε και συνεχίζει να βγάζει Καθηγητές και Προέδρους μεγάλων επιστημονικών Εταιρειών. Αυτά θα πρέπει να τα ζήσεις και να τα δεις για να πιστέψεις ότι μπορεί να συμβούν.

Όμως οι κύκλοι ανοίγουν για να κλείσουν κάποτε. Άλλοτε νωρίτερα και άλλοτε αργότερα. Ο δικός μου εδώ φαίνεται να κλείνει τώρα, μετά από 27 χρόνια. Ως το παλαιότερο μέλος ΔΕΠ Ακτινολογίας στο Ηράκλειο, κλείνω λοιπόν αυτό το κύκλο ελπίζοντας ότι θα αφήσω πίσω μου κυρίως καλές αναμνήσεις και εντυπώσεις. Πλούσιος πλέον σε εμπειρίες και γνώσεις, πλούσιος σε φίλιες και δεσμούς, με όρεξη και ισχυρό κίνητρο θα προσπαθήσω να ανοίξω έναν άλλο στην άλλη άκρη της Ελλάδας, τη Θεσσαλονίκη. Με πίστη πως οι άνθρωποι εκεί θα με αγκαλιάσουν και θα με εκτιμήσουν όπως το έκαναν και οι άνθρωποι του όμορφου νησιού μας.

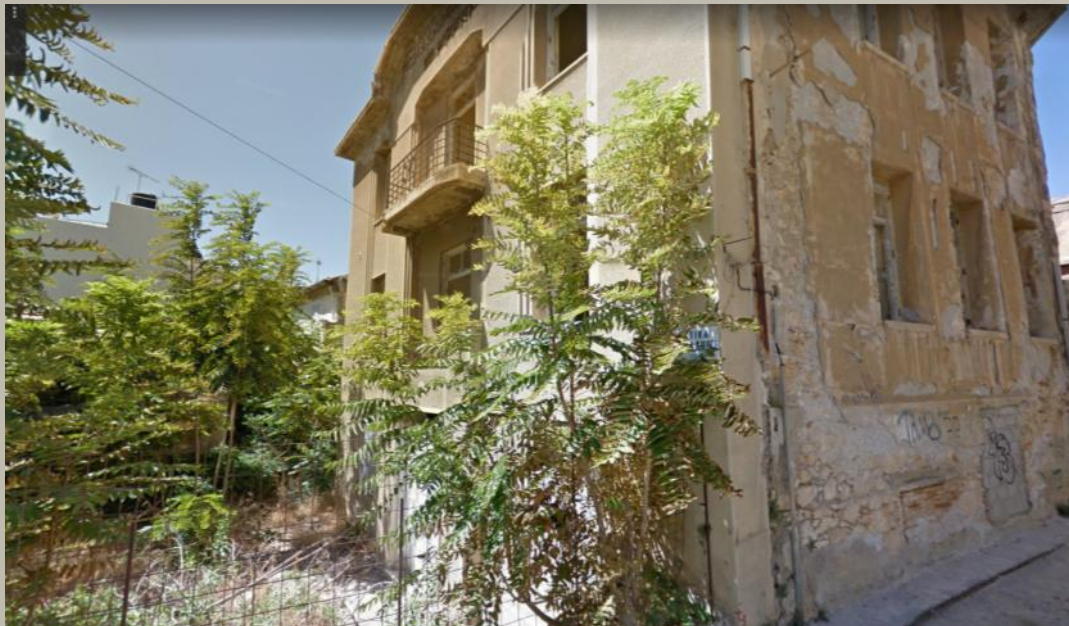
Περιηγήσεις σε ξεχασμένες ιατρικές γωνιές της Πόλης

Πολυκλινική Ηρακλείου

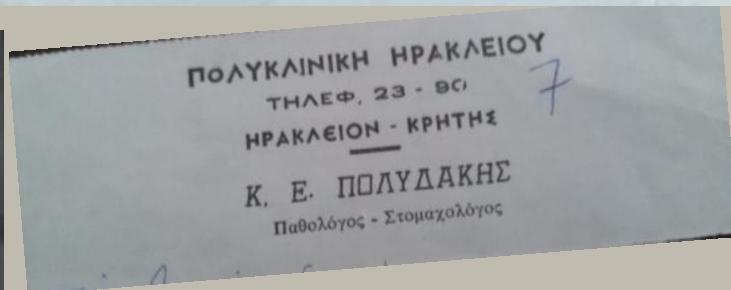
Περιδιαβαίνοντας σοκάκια και γωνιές της παλιάς πόλης, ο δρόμος μας φέρνει στην οδό Ντεντιτάκη-δων και Δελημάρκου, γωνία. Ερειπωμένο κτίριο σήμερα η “Πολυκλινική” εγείρει το κοινό αίσθημα στη θέα της εγκατάλειψης. Το κτίριο οικοδομήθηκε από την οικογένεια Γιαμαλάκη και λειτούργησε ως τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Ο χειρουργός Στέλιος Γιαμαλάκης μετά τον πατέρα του Χαράλαμπο, υπήρξε εμβληματική μορφή για την Πολυκλινική. Ο Στέλιος Γιαμαλάκης υπήρξε γιατρός και βουλευτής, αλλά και πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου μετά την κατοχή. Αξιοσημείωτη είναι η δωρεά της συλλογής του στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου. Μεταφέρουμε τη μαρτυρία του Μανόλη Δετοράκη για τους ιατρούς Γιαμαλάκη: «οι γιατροί Γιαμαλάκηδες, ο πατέρας Χαράλαμπος και ο άξιος γιός του Στυλιανός, κατέλιπαν λαμπρή και αιώνια μνήμη, γιατί υπήρξαν εξαιρετοι επιστήμονες, αληθινοί πατριώτες, πρότυπα αρετής και υποδείγματα σεμνότητας και μετριοφροσύνης»

Αξίζει να αναφέρουμε επίσης στα ιδρυτικά μέλη της Κλινικής τους ιατρούς Σουριαδάκη Γεώργιο παιδίατρο και Πωλιουδάκη Κωσταντίνο από τους Βώρρους Πυργιωτίσης. Στην κλινική εργάστηκε επίσης και η Αλίκη Σουργιαδάκη, ιατρός οδοντίατρος και κόρη του Γ. Σουριαδάκη.

Η Πολυκλινική σήμερα παραμένει ένα ακόμη κτίριο—φάντασμα που αναζητεί μια καλύτερη μοίρα ανάμεσα στα ερείπια των καιρών.

Περιηγήσεις σε ξεχασμένες ιατρικές γωνιές της Πόλης

Φωτογραφικό αρχείο:

- Οικογένεια Φίλιππου και Βιβής Λαμπρινού
- Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

Ευχαριστίες στην κ. Βιβή Λαμπρινού

Δεν επιτρέπεται η οποιαδήποτε χρήση, αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, έκδοση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά του περιεχομένου του Newsletter χωρίς την προηγούμενη άδεια.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: medsec@med.uoc.gr